

[Justitsministeren]

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf og lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager. (International strafferet) skal navnlig sikre, at straffelovens bestemmelser om danske domstoles jurisdiktionskompetence gør det muligt at ratificere bl.a. de to vigtige *FN-konventioner mod tortur og gidseltagning*. Disse to konventioner hviler på det efter min opfattelse rigtige grundsynspunkt, at gerningsmændene til alvorlige forbrydelser, som er blevet et internationalt problem, ikke bør kunne undgå strafforfølgning for deres forbrydelser, uanset hvor i verden de opholder sig. Derfor pålægger konventionerne de deltagende stater enten at udlevere gerningsmændene til strafforfølgning i et andet land eller selv at gennemføre strafforfølgning af de pågældende.

Det er dette vigtige princip, som nu med lovforslaget introduceres i straffeloven.

Samtidig moderniseres udformningen af bestemmelserne i straffelovens § 8, således at det bliver muligt for Danmark at ratificere konventioner med tilsvarende forpligtelser uden samtidig at skulle ændre § 8.

Om baggrunden for *forslag til lov om international fuldbyrdelse af straf m.v.* vil jeg fremhæve, at brugen af frihedsstraf er nødvendig ikke mindst af præventive grunde over for personer, som gør sig skyldige i alvorlige lovovertrædelser. Men frihedsstraf bør på den anden side kunne anvendes, når det er klart nødvendigt af præventive grunde eller af hensyn til retsfølelsen. Hvornår det er nødvendigt at anvende frihedsstraf, kan der herske forskellige opfattelser af i forskellige samfund. Brugen af f.eks. korporlige straffe eller anvendelse af meget langvarige frihedsstraffe for selv – efter vore forhold – mindre alvorlige forbrydelser kendes jo fra en del andre samfund.

Den voksende samhandel og brugen af moderne samfærdselsmidler har betydet, at disse før så fjerne samfund jævnligt besøges af danskere. Og dermed øges risikoen for, at danske i udlandet – selv for mindre alvorlige forhold – idømmes langvarige fængselsstraffe, som skal afsones fjernt fra familien, ofte under kummerlige forhold og med betydelige kontaktvanskeligheder på grund af sprogproblemer. Det er oplagt, at en langvarig fængselsstraf under sådanne forhold ofte vil

have meget betydelige skadevirkninger både for den pågældende person og for dennes familie.

Jeg synes derfor, at det er glædeligt, at det nu er lykkedes i Europarådet at blive enig om en konvention om overførsel af domfældte, som vil muliggøre, at danskere dømt i en af de deltagende stater i videre omfang end tidligere kan overføres til strafudståelse i danske fængsler.

Lovforslaget om international fuldbyrdelse af straf m.v. skal gøre det muligt for Danmark at ratificere denne betydningsfulde konvention. Lovforslaget er udformet på en sådan måde, at de danske domstole får den størst mulige indflydelse på straffens størrelse, således at de domfældte som hovedregel får mulighed for at få den udenlandske straf nedsat til en straf, der er i overensstemmelse med det danske straffeniveau.

Lovforslaget giver samtidig mulighed for, at justitsministeriet indgår aftaler med stater, som ikke er deltagere i den nævnte konvention, herunder stater uden for Europa, om overførsel af domfældte fra disse lande til strafudståelse i Danmark.

Samlet betyder dette forslag en væsentlig forbedring af mulighederne for overførsel af domfældte til Danmark og dermed en betydelig reduktion af de skadelige virkninger, som udståelse af frihedsstraffen i visse udenlandske fængsler kunne have medført.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslagene til det høje tings velvillige behandling.

Margrete Auken (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om afvikling af klorproduktionen på Dansk Sojakagefabrik, Islands Brygge, København.

(Lovforslag nr. L 88).

Sagen om klorproduktionen på Dansk Sojakagefabrik ApS på Islands Brygge har for længst passeret det niveau, hvor tekniske undersøgelser o.lign. kan fritage politikerne for et ansvar.

Følgerne af en stor ulykke på anlægget er dokumenteret, og anlæggets fejlplacering er erkendt, også af politikere.

[Margrete Auken]

Hidtil har det imidlertid ikke være muligt at få skabt det nødvendige flertal i Københavns borgerrepræsentation for at kræve anslaget fjernet fra København.

Lykkeligvis er der dog i de sidste måneder fremkommet erklæringer, der sandsynliggør, at folketinget kan vedtage den nødvendige beslutning om en afvikling af produktionen i København. Derfor er forslaget fremsat.

Tidsfristen for afviklingen er sat temmelig liberalt, dobbelt så lang som i sin tid krævet af miljøborgmesteren i København. Forslagsstillerne ser gerne, at fristen gøres kortere end fire år, hvis der kan samles flertal herfor i folketinget.

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 332

1) Til statsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Skal statsministerens udtalelser efter mødet med præsident Reagan forstås som et angreb på den nordiske parlamentarikerkonference om en atomvåbenfri zone i Norden?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 22. november 1985 advarede statsministeren efter mødet med præsident Reagan den 21. november 1985 imod »at gøre atomvåbenfri zoner til debateme netop nu og opfordrede i stedet til at give de to statsledere tid til at nå resultater i løbet af de to aftalte topmøder mellem USA og Sovjet.«

Statsministeren bedes oplyse, om han er korrekt citeret. For statsministeren var jo klar over, at der netop i weekenden den 29.-30. november i år afholdes en nordisk parlamentarikerkonference om zonetanken.

Denne konference har også deltagelse af de konservative partier.

Det ville derfor være overordentlig beklageligt, hvis statsministeren nu undsiger denne konference, som mange håber vil blive et skridt fremad.

Formanden:

Jeg skal lige sige, før jeg giver ordet til hr. Albrechtsen, at der vistnok er problemer med lamperne igen i dag. Derfor beder jeg om, at man er opmærksom på, at når jeg rejser mig op, er taletiden udløbet.

Albrechtsen (VS):

Tak. Min lampe lyser i hvert fald, kan jeg sige.

Statsministeren benyttede anledningen efter topmødet til at sige en del mærkelige ting. Bl.a. advarede han jo imod splid og ballade i NATO. Det kunne næsten kun forstås som en kritik af den danske regering, af fodnotelandene og af statsministeren selv.

Men derudover udtalte statsministeren sig også om den atomvåbenfri zone. Den skulle ikke være debateme netop nu, sagde statsministeren ifølge Berlingske Tidende den 22. november. Men sagen er jo, at den netop skal være debateme nu. Det skal den være om et par dage på parlamentarikerkonferencen, og derfor har jeg gerne villet give statsministeren denne lejlighed til at fastslå, at statsministeren faktisk helhjertet støtter intentionerne bag den konference.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil gerne have lov til at svare på det spørgsmål, hr. Albrechtsen har rejst. Det går ud på, om mine udtalelser skal forstås som et angreb på den nordiske parlamentarikerkonference, og svaret er nej.

Albrechtsen (VS):

Det glæder mig meget at få fastslået, at statsministeren altså ikke på nogen måde er i overensstemmelse med den linje, som den norske statsminister og det norske højre har lagt ud med i forbindelse med denne parlamentarikerkonference, en linje, der jo bl.a. har udmøntet sig i, at den norske statsminister ikke ønsker at deltage, og at der i en rapport fra det norske udenrigsministerium er givet udtryk for synspunkter, som jeg altså kan forstå ikke deles af den danske regering. Det er jeg meget glad for at vi får fastslået.

Så må jeg jo konstatere – og det går jeg ud fra at statsministeren så i virkeligheden har bekræftet med sit svar – at der ikke i de udtalelser, han kom med i Berlingske Tiden- de, lå nogen som helst påpegnig af, at det

[Albrechtsen]

er på et forkert tidspunkt, vi nu på parlamentarikerkonferencen tager det spørgsmål om den nordiske zone op.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det ville ikke være rigtigt, hvis jeg kommenterede den norske regerings synspunkter i sagen. Jeg nøjes med at svare på det egentlige spørgsmål, som er stillet, og henviser til mit klare svar for et øjeblik siden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 331

2) Til indenrigsministeren af:

Lohmann (S):

»Vil ministeren redegøre for Tranekær kommunes henvendelse af 18. juni 1985 til tilsynsrådet for Fyns amt vedrørende godkendelse af overenskomst mellem Tranekær kommune og det private plejehjem Langelands Plejehjem, Lohals, A/S?«

Skriftlig begrundelse

Tilsynsrådet for Fyns amt har den 24. juli 1985 oversendt sagen til indenrigsministeriet, og ministeren bedes derfor redegøre for, hvilken afgørelse der kan forventes truffet.

Lohmann (S):

Der er tre elementer i mit spørgsmål, som er værd at notere sig:

1. Skal et privat plejehjem kunne omdannes til et aktieselskab, begrundet i pålignet formueskat? Hvilke konsekvenser vil dette i så fald ikke kunne medføre?

2. Sagen er den 24. juli 1985 fra tilsynsrådet for Fyns amt oversendt til indenrigsministeriet med anmodning om en udtalelse snarest belejlige. Hvornår er det?

3. Overenskomsten med plejehjemmet. Med overenskomsten er ejeren opsagt fra den 1. januar 1986. Hvilke konsekvenser kan dette medføre, såfremt der inden da ikke foreligger en afklaring?

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg har i anledning af det stillede spørgsmål fået oplyst, at socialministeriet, som sagen retteligt henhører under, da det drejer sig om et plejehjem, den 25. november 1985 –

det er ikke ret længe siden – har truffet afgørelse om, at plejehjemmet på grund af sin størrelse må overgå til at være et kommunalt plejehjem eller en selvejende institution, men altså ikke kan have den karakter, som det har i dag. Og på det grundlag vil jeg svare tilsynsrådet allersnarest.

Lohmann (S):

Jeg takker for det svar. Det er klart, at det var et svar, jeg havde forventet. Men spørgsmålet er: når tilsynsrådet for Fyns amt allerede i juli måned oversender en sag til indenrigsministeriet, hvorfor går der så så lang tid, inden man kan forvente at få et svar?

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Som jeg sagde før, synes jeg, at hr. Lohmann må rette sine spørgsmål til socialministeriet. Jeg kender ikke de interne overvejelser, man i socialministeriet har gjort sig for at nå frem til denne afgørelse, som altså er truffet den 25. november 1985. Og det er derfor, jeg siger til hr. Lohmann, at det, jeg er blevet bedt om at se på, i og for sig er blevet et uaktuelt spørgsmål, fordi socialministeren nu har truffet sin afgørelse om, at der nu på grund af ombygninger osv. er blevet tale om et plejehjem, der er så stort, at det må overgå til at være et kommunalt plejehjem eller en selvejende institution og altså ikke mere kan være et aktieselskab, som det hidtil har været. Spørgsmålet til mig fra tilsynsrådet gik på aktieselskabsformen, og den er altså uaktuel efter socialministeriets svar.

Men det er klart, at jeg har fuld forståelse for, at når vi nu har den 26. november, tror jeg det er i dag – så haster det med en afgørelse. Det er jeg helt opmærksom på, og jeg er også i gang med at skrive, men jeg må oprigtigt talt sige, at jeg mener, at det må være rigtigt, at jeg får lejlighed til at skrive mit svar og ikke skal komme med det her i folketinget. Men jeg tror, at jeg har løftet sløret for hr. Lohmann med hensyn til, hvad svaret vil gå ud på.

Formanden:

Det er i dag den 27.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Undskyld.

Lohmann (S):

Jeg vil endnu en gang takke for svaret. Men jeg gør opmærksom på, at spørgsmålet var stillet til indenrigsministeren fra Fyns tilsynsråd.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

- Poulsgaard: spm. nr. S 194 og 265
 Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 195 og 245
 Albrechtsen: spm. nr. S 203-207
 Margrete Auken: spm. nr. S 212 og 246
 Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 215, 250 og 251
 Carsten Andersen: spm. nr. S 217 og 315
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 220, 253-255, 264 og 271
 Dohrmann: spm. nr. S 224
 Lenger: spm. nr. S 226
 Thoft: spm. nr. S 230
 Finn O. Christensen: spm. nr. S 231
 Bjørn Westh: spm. nr. S 234
 Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 243
 Inger Harms: spm. nr. S 247
 Elisabeth Bruun Olesen: spm. nr. S 249, 272 og 273
 Kofod-Svendsen: spm. nr. S 252
 Leif Hermann: spm. nr. S 256
 Birthe Hansen: spm. nr. S 260 og 302
 Thor Pedersen: spm. nr. S 261
 Baadsgaard: spm. nr. S 262
 Agerschou: spm. nr. S 268
 Riishøj: spm. nr. S 270

Spm. nr. S 194

Til *justitsministeren* (1/11 85) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage, for at politiet kan kontrollere, hvilke udlændinge der opholder sig på Tvindskolerne?«

Begrundelse

Den senere tids debat om Tvind har afsløret, at der opholder sig personer på Tvindskolerne, uden at politiet har kendskab dertil. Det bliver fra politiets side sagt, at man ikke kan kontrollere disse udlændinge på Tvindskolerne.

Svar (20/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at det almindelige fremmedtilsyn varetages af politiet i de enkelte politikredse. I henhold til en særlig samarbejdsaftale varetages denne opgave inden for det storkøbenhavnske område dog af en afdeling hos rigspolitichefen i samarbejde med det lokale politi. Rigspolitichefens afdeling har tidligere efter anmodning fra en politimester ydet bistand i den nævnte henseende.

Der er ikke fra politiet udfærdiget generelle retningslinier om spørgsmålet.

Direktoratet for udlændinge har over for justitsministeriet oplyst, at direktoratet ikke har erfaret om særlige problemer vedrørende udenlandske Tvindelevers ulovlige ophold. Hvis direktoratet erfarer, at sådanne problemer opstår, vil man anmode politiet om at foretage de fornødne undersøgelser heraf.

Det tilføjes, at der efter udlændingeloven administrativt kan træffes beslutning om udvisning af udlændinge, der opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

Spm. nr. S 195

Til *kirkeministeren* (1/11 85) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan ministeren oplyse indholdet af de aftaler, der er indgået mellem kirkeministeriet og forsvarsministeriet om udlejning af arealer, som menighedsrådene fører tilsyn med, og oplyse om, hvor mange steder der er indgået sådanne aftaler?«

Begrundelse

Ifølge Fyens Stiftstidende den 31. oktober udlejes der jord, som menighedsrådene har under tilsyn, til forsvarsministeriet, som bl.a. bruger sådanne arealer til skydebane.

Svar (8/11 85):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Der er ikke indgået aftaler imellem kirkeministeriet og forsvarsministeriet om udlejning af arealer, som menighedsrådene fører tilsyn med.

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der ifølge en artikel i Fyens Stiftstidende den 31. oktober udlejes jord, som menighedsrådene har under tilsyn, til forsvarsministeriet, som bl.a. bruger sådanne arealer til skydebane.

Efter hvad der er oplyst for mig, drejer det sig om et areal af Seden præstegårdsjord i nærheden af Odense. Jeg har i sagens anledning modtaget en redegørelse fra formanden for Seden menighedsråd og sognepræsten i Seden-Åsum pastorat. Det fremgår heraf, at præstegårdsjorden siden 29. december 1868 har været udlejet til forsvaret. Lejemålet er senest fornyet ved en aftale af 18. august 1976, og lejemålet ophører i 1991. Lejemålet er i overensstemmelse med lovens regel herom godkendt af provstiudvalget.

Det er oplyst, at arealet anvendes som skydebane af fynske livregiment samt af hjemmeværnskompagnier fra Odense og omegn. Der skydes kun med håndvåben.

Menighedsrådet har i sin redegørelse til mig peget på nogle miljøproblemer i forbindelse med benyttelse af arealet som skydebane. Rådet vil snarest tage kontakt med vedkommende myndigheder inden for forsvaret og bede om samarbejde til løsning af problemerne.

Spm. nr. S 203.

Til udenrigsministeren (4/11 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvad der vil ske i anledning af oplysningerne om, at Lønmodtagernes Dyrtdsfond, LD, og ATP-fonden har interesser i virksomheder, som er involveret i Sydafrika?«

Begrundelse

Ifølge Ugeavisen København har ATP-fonden via sine interesser i De danske Sukkerfabrikker og dette selskabs datterselskaber medansvar for en samlet eksport til Sydafrika på ca. 40 mill. kr. Ifølge Børsens Nyhedsmagasin den 14. oktober 1985 har ATP et lignende medansvar via sine interesser i

Århus Oliefabrik, hvor ATP sammen med LD ejer næsten 20 pct. af aktierne.

Ifølge nyhedsmagasinet har LD og ATP på lignende vis væsentlige aktieposter i stort set samtlige de virksomheder, som er dybt inde på det sydafrikanske marked.

Svar (20/11 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der findes ingen danske love eller bestemmelser, der giver regeringen hjemmel til at foretage noget over for Lønmodtagernes Dyrtdsfond og ATP-fonden med den begrundelse, at de har interesser i virksomheder, der fuldt lovligt eksporterer til Sydafrika.

Spm. nr. S 204

Til udenrigsministeren (4/11 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvad regeringen har gjort i anledning af oplysningerne om, at Cheminova, der ejes af Århus universitets forskningsråd, eksporterer til Sydafrika?«

Begrundelse

Ifølge Børsens Nyhedsmagasin den 14. oktober 1985 eksporterer Cheminova, der ejes af Århus universitets forskningsråd, til Sydafrika.

Det går naturligvis ikke an, at en offentligt ejet virksomhed handler med Sydafrika.

Ifølge Ugeavisen København den 31. oktober 1985 drejer det sig om en eksport på ca. 2 mill. kr. om året.

(Besvaret under spm. nr. S 206).

Spm. nr. S 205

Til udenrigsministeren (4/11 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvad regeringen har gjort i anledning af oplysningerne om, at speditionsselskabet Alfragt er indblandet i aktiviteter i Sydafrika?«

Begrundelse

Ifølge Børsens Nyhedsmagasin den 14. oktober 1985 er selskabet Alfragt, hvori tra-

[Albrechtsen]

fikministeriet har en tredjedel af aktierne, rederiagent for Transocean AB, Göteborg, der to gange månedlig besejler sydafrikanske havne. ØK har resten af aktierne.

Det går jo slet ikke an, at staten har aktier i en virksomhed, som er indblandet i en sådan trafik.

Spørgeren går naturligvis ud fra, at udenrigsministeren vil kunne bekræfte, at regeringen allerede har sørget for eller straks agter at sørge for, at dette bringes til ophør.

(Besvaret under spm. nr. S 206).

Spm. nr. S 206

Til udenrigsministeren (4/11 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvad regeringen har gjort i anledning af oplysningerne om, at Kryolitselskabet Øresund eksporterer til Sydafrika?«

Begrundelse

Staten er endnu hovedaktionær i Kryolitselskabet Øresund. Det vil sige, at Grønlandsministeren her er hovedansvarlig.

I bestyrelsen for selskabet sidder ifølge Børsens Nyhedsmagasin fra den 14. oktober 1985 bl.a. Niels Helveg Petersen fra det radikale venstre og Søren B. Jørgensen fra socialdemokratiet, der dog ifølge nyhedsmagasinet ikke har haft kendskab til eksporten til Sydafrika.

Ifølge Ugeavisen København den 31. oktober 1985 drejer eksporten sig om sådanne ting som marcipan og højtryksrensere gennem selskaberne Gerni og Danish Fancy Food.

Spørgeren går naturligvis ud fra, at udenrigsministeren vil kunne bekræfte, at regeringen allerede har sørget for eller straks agter at sørge for, at eksporten bringes til ophør.

Svar på spm. nr. S 204, 205 og 206 (15/11 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen har ikke foretaget sig noget i de tre nævnte tilfælde. Hverken Alfragt, Cheminova eller Kryolitselskabet Øresund har ved de af spørgeren nævnte aktiviteter foretaget sig noget, der strider mod gældende

love eller bestemmelser eller mod nogen af folketingets vedtagne beslutning.

Spm. nr. S 207

Til udenrigsministeren (4/11 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan udenrigsministeren give et skøn over udviklingen i eksporten fra Danmark til Sydafrika i 1985-86, hvis der ikke gribes ind med forbud?«

Begrundelse

Ifølge Børsens Nyhedsmagasin den 14. oktober 1985 er udenrigsministeren imod et indgreb i de private virksomheders adgang til at handle med Sydafrika. Hvis virksomhederne ikke følger henstillingerne, må de selv løbe risikoen for deres omdømme, mener ministeren. Man skal ikke tvinge dem og dermed begå vold mod det internationale handelssystem.

Nu er der ellers i det internationale samfund ved at være ret bred forståelse for, at de almindelige samhandelsregler i denne sag træder i baggrunden, og man kan godt frygte, at en del virksomheder ikke tillægger deres omdømme så stor betydning, at det vil få indflydelse på eksporten. Det er ikke moral, men profitinteresser, der styrer de danske virksomheders dispositioner, hvilket bl.a. er blevet udtrykt åbenhjertigt af direktøren i Dansk Supermarked, Vagn Larsen, da han begrundede, hvorfor hans butikker fortsat ville føre sydafrikansk frugt m.v.

De senere års vækst i den danske eksport til Sydafrika tyder heller ikke på, at hensynet til omdømmet er afgørende. I 1983 eksporteredes således for ca. 591 mill. kr., i 1984 for ca. 708 mill. kr. og i første halvår af 1985 for ca. 327 mill. kr.

Man skal på denne baggrund være overordentlig optimistisk for at se en tendens til et markant fald. Og ministeren må vel være enig i, at det rigtige tal for 1986 hverken er 800 mill. eller 500 mill., men derimod 0 mill. kr.

Svar (20/11 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udenrigsministeriet ophørte i konsekvens af folketingets beslutning af 26. maj 1978

[Udenrigsministeren]

med at yde bistand til fremme af danske virksomheders eksport til Sydafrika. Vi har derfor ikke tilstrækkeligt kendskab til det sydafrikanske marked i dag til at skønne over udviklingen i eksporten fra Danmark til Sydafrika, hvis der ikke gribes ind med forbud.

Til de handelstal, der er anført i begrundelsen for spørgsmålet, kan jeg tilføje, at Danmarks eksport til Sydafrika i perioden januar-september 1985 var på 491,88 mill. kr. imod 557,04 mill. kr. i den tilsvarende periode året før.

Spm. nr. S 212

Til *miljøministeren* (5/11 85) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren ændre prioriteringen af recipientkvalitetsplanerne for hovedstadsregionen, således at Esum Sø, der er udlagt som et naturvidenskabeligt referenceområde, kan blive beskyttet mod afledning af spildevand, inden søens videnskabelige kvaliteter går til grunde?«

Begrundelse

Fra Hillerød og Tikøb kommuner ledes der i dag spildevand til Esum Sø. Det har hovedstadsrådet forventet ville ophøre, inden man fik udarbejdet en recipientkvalitetsplan. Men forureningen fortsætter, idet bl.a. Hillerød kommune ikke agter at leve op til en spildevandsplan fra 1978.

Svar (18/11 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har udtalt følgende:

»Det er i miljøbeskyttelsesloven forudsat, at recipientkvalitetsplanlægningen skal være gennemført i 1985 som grundlag for at optage de i planen fastlagte målsætninger i regionplantillæg 1985.

Hovedstadsrådet har valgt at gennemføre recipientkvalitetsplanlægningen områdevis, en fremgangsmåde, som miljøstyrelsen har accepteret, forudsat at hovedstadsrådet sikrede sig, at planlægningen blev rettet mod en afklaring af de væsentligste forureningsproblemer i hovedstadsregionen. Ved behandlingen af hovedstadsrådets regionplantillæg

1985 har miljøstyrelsen konstateret, at hovedstadsrådet ikke har gennemført recipientkvalitetsplanlægningen for bl.a. Esum Sø. I regionplanen optages i stedet de foreløbige recipientkvalitetskrav som administrationsgrundlag. Søen er derfor ikke udlagt og dermed ikke beskyttet af en målsætning om naturvidenskabeligt referenceområde.

En afskæring af spildevandet fra Esum Sø er imidlertid indeholdt i de godkendte spildevandsplaner til udførelse inden for den kommende planperiode. Herunder omfatter Hillerød kommunes spildevandsplan en afskæring af spildevandet fra Nødebo inden 1. januar 1987. Hovedstadsrådets prioritering af recipientkvalitetsplanlægningen for Esum Sø har således taget udgangspunkt i, at de væsentligste beslutninger om at beskytte de naturvidenskabelige kvaliteter i søen er truffet.

Miljøstyrelsen finder dog, at hovedstadsrådets planlægningsmateriale vedrørende Esum Sø, bl.a. i form af de godkendte kommunale spildevandsplaner, er tilstrækkeligt til, at der allerede nu kan tilvejebringes en bindende planlægning, som tilgodeser søens særlige kvaliteter.«

Jeg finder det beklageligt, at hovedstadsrådet ikke har gennemført sin recipientkvalitetsplanlægning for bl.a. Esum Sø. Endvidere finder jeg, at der er behov for at fremme recipientkvalitetsplanlægningen i hovedstadsregionen af hensyn til en afrunding af første gangsplanlægningen.

I forbindelse med godkendelsen af regionplantillægget vil jeg derfor sikre mig, at der skabes sikkerhed for, at regionens recipientproblemer afklares inden for en rimelig frist. Det er min opfattelse, at hovedstadsrådet er opmærksom på problemerne med i tide at få sikret Esum Sø's kvaliteter, og i forbindelse med godkendelsen af regionplantillægget vil jeg være særlig opmærksom på, at søens fremtid sikres. I den anledning lægger jeg vægt på, at forudsætningerne om afskæring af spildevandet fastholdes som grundlag for at opretholde prioriteringen af recipientkvalitetsplanlægningen for Esum Sø.

Spm. nr. S 215

Til *justitsministeren* (4/11 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

[Pia Kjærsgaard]

»Hvad vil anklagemyndigheden foretage i forbindelse med de konstaterede skatteunddragelser hos DMK-Leasing?«

Begrundelse

Efter at skattedirektoratet konstaterede ulovlige transaktioner hos DMK-Leasing, der betød, at skattevæsenet var unddraget flere millioner kroner, har skattedirektoratet accepteret en skatteefterbetaling, uden at der gøres yderligere ved sagen fra direktoratets side. Da denne aftale ikke afskærer anklagemyndigheden fra at rejse tiltale mod DMK-Leasings direktør, ønsker spørgeren oplyst, om anklagemyndigheden er ved at undersøge forholdene, der førte til millionefterbetalingen, med henblik på, om der skal rejses tiltale mod firmaets direktør.

Svar (21/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet har over for justitsministeriet oplyst, at der ikke i forbindelse med den pågældende sag af statsskattedirektoratet er indgivet nogen anmeldelse.

I den forbindelse kan det oplyses, at statskattedirektoratet i det forlig, der er indgået med DMK-Leasing, har taget forbehold over for et eventuelt strafferetligt ansvar. Sagen er for tiden genstand for fortsat undersøgelse, og der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til, hvorvidt der er grundlag for strafferetlig forfølgning.

Spm. nr. S 217

Til *justitsministeren* (5/11 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Kan ministeren oplyse, om de sindslidendes retsstilling er blevet forbedret i overensstemmelse med folketingets beslutning herom den 19. maj 1983 og i bekræftende fald hvordan?«

Begrundelse

Folketinget vedtog den 19. maj 1983 et forslag til folketingsbeslutning om administrative forbedringer af sindslidendes retsstilling. Det blev bl.a. besluttet at effektivisere tilsynsværgeordningen og at sikre, at psykiatriske patienter både mundtligt og skriftligt

informerer om deres rettigheder i enhver af de særlige situationer, som opstår under indlæggelsen og/eller behandlingen.

Spørgeren er i tvivl om, hvorvidt disse beslutninger er blevet omsat til konkrete handlingsanvisninger.

Svar (20/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan oplyses, at justitsministeriet – bl.a. på baggrund af folketingets beslutning af 19. maj 1983 – har udarbejdet en skriftlig vejledning af 5. december 1983 om psykiatriske patienters retsstilling og rettigheder.

Vejledningen er bl.a. udsendt til de psykiatriske sygehusafdelinger med henblik på at forbedre personalets information af patienterne m.v., ligesom vejledningen af personalet vil kunne udleveres til patienterne. Med det formål at opnå en styrkelse af tilsynsværgeordningen er der i vejledningen bl.a. givet udtryk for, at der – foruden i forbindelse med tvangsindlæggelse – også bør beskikkes tilsynsværge i tilfælde, hvor patienten nægtes udskrivning (tvangstilbageholdelse), medmindre patienten udtrykkeligt frabeder sig beskikkelse af en tilsynsværge.

Ud over den nævnte omfattende skriftlige vejledning af 5. december 1983 har justitsministeriet udarbejdet en mere kortfattet pjeces om psykiatriske patienters retsstilling og rettigheder, som ligeledes er beregnet til at blive udleveret til patienterne på de psykiatriske sygehusafdelinger.

Det kan i øvrigt oplyses, at spørgsmålet om en almindelig revision af lovgivningen på dette område for tiden er genstand for overvejelse i justitsministeriets udvalg vedrørende sindslidendes retsstilling.

Spm. nr. S 220

Til *ministeren for offentlig arbejder* (6/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Har ministeren planer om at forbedre forholdene for pendlere på Sjælland, således at der for fremtiden bliver siddepladser til disse daglige brugere?«

Begrundelse

[Tommy Dinesen]

Det har i den vestsjællandske presse været fremført, at pendlere til og fra København føler sig meget dårligt behandlet af DSB, fordi der ofte ikke er siddepladser til de pågældende, når de rejser til og fra arbejde.

Det har endvidere været fremført, at man vil lave demonstrationer eller happenings, som skulle gå ud på, at man bestiller plads i vognene til Frederikshavn, men står ud forskellige steder på Sjælland, hvilket vil indebære, at DSB skal have flere vogne med til Frederikshavn, end der er behov for.

Det må være klart for DSB, at disse daglige brugere i allerhøjeste grad er en af grundstammerne i DSBs økonomi, da det er daglige brugere, der oven i købet betaler billetprisen forud. Derfor bør der også være mulighed for at forbedre servicen for pendlerne, således at de ikke tvinges til at køre i private biler, hvad der vil betyde forøget forbrug af benzin.

Svar (18/11 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Den sjællandske regionaltrafik domineres af to meget kraftige trafikspidser, i morgentimerne i retning mod hovedstadsområdet og i de sene eftermiddagstimer i modsat retning. I disse to perioder afvikles over halvdelen af døgnets trafik. For at betjene de daglige rejssende bedst muligt har DSB dels givet de aktuelle tog det største antal vogne, som den anvendte lokomotivtype kan trække, dels indsat en række supplerende tog. DSB følger desuden trafikens udvikling intensivt og foretager i muligt omfang tilpasning af togstørrelser og togantal.

Problemerne med pladsmangel begrænser sig til enkelte tog på hver strækning. Et særligt problem er strækningen København-Roskilde, hvor trafikken er så intensiv, at mulighederne for at køre flere tog i realiteten er udtømt. Dette er særlig udtalt ved hjemrejses trafikken fra hovedstadsområdet fredag eftermiddag samt til dels torsdag eftermiddag, hvor sammenfaldet mellem bolig-arbejdssted-trafik og fjerntrafik er særlig stort. Hertil kommer, at det erfaringsmæssigt er meget vanskeligt at få passagererne til at ændre rejsevaner til mindre benyttede tog, selv om tidsforskellen i en del tilfælde kun er nogle minutter.

Fra sommerkøreplanen 1986 ibrugtages S-togsstrækningen Tåstrup-Høje-Tåstrup. I forbindelse hermed forventes en ændring i benyttelsen af regionaltogene til og fra København, hvorved forholdene for passagerer over de lidt længere afstande forbedres. En yderligere forbedring opnås ved ibrugtagningen af 3. og 4. spor mellem Høje-Tåstrup og Roskilde i 1988, idet det herefter bliver muligt at køre flere regionaltog mellem København og Roskilde.

DSB har bekræftet, at udviklingen fortsat vil blive fulgt nøje, og at der i muligt omfang løbende vil blive sat ind med afhjælpende foranstaltninger. Demonstrationen mod pladsforholdene har betydet, at DSB har taget kontakt med arrangørerne og søger at få løst deres rejseproblemer på en hensigtsmæssig måde.

Spm. nr. S 224

Til *justitsministeren* (6/11 85) af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren oplyse årsagen til, at regering og socialdemokratiet har fået den mistillid til politiet, der udtrykkes ved, at repræsentanter for Dansk Flygtningehjælp og direktoratet for udlændinge overlades politimæssige opgaver ved afvisning af flygtninge ved grænsen?«

Begrundelse

Der henvises til det i pressen omtalte forlig mellem regeringspartierne og socialdemokratiet om en ændring af udlændingeloven. Af omtalen fremgår, at repræsentanter for Dansk Flygtningehjælp og direktoratet for udlændinge nu tildeles politimæssige opgaver.

Efter spørgerens mening er denne beslutning en særdeles grov nedvurdering af den loyale indsats, politiet altid har udført. Hertil kommer, at den nye ordning vil blive langt dyrere, end hvis politiet som tidligere klarede problemerne. På den baggrund skal det anbefales at ændre udlændingeloven således, at politiet kan afvise asylansøgere ved grænsen, hvis det skønnes, at deres asylansøgninger er grundløse.

Svar (20/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Den voldsomme forøgelse af tilstrømningen af asylansøgere i løbet af 1984 og 1985 har skabt vanskeligheder for de myndigheder, som administrerer udlændingelovens asylregler.

På denne baggrund har regeringen løbende indsat ekstra ressourcer både i politiet, i direktoratet for udlændinge og i flygtninge-nævnet, og der er ydet en meget stor indsats af blandt andet politiet. Efter ministeriets opfattelse er der imidlertid nu gjort, hvad der er muligt inden for den gældende lovs rammer, for at sikre en rimelig hurtig og forsvarlig behandling af asylsagerne.

På denne baggrund har regeringen drøftet med socialdemokratiet at ændre den gældende udlændingelovs regler om behandling af asylsager.

Disse forhandlinger har resulteret i, at jeg den 8. november 1985 har fremsat forslag til lov om ændring af udlændingeloven (L 68).

Forslaget indebærer blandt andet, at direktoratet for udlændinge skal kunne bestemme, at afgørelsen i sager, hvor ansøgningen om asyl må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for flygtninge-nævnet. Som en særlig garanti skal disse sager dog forelægges for Dansk Flygtningehjælp, inden direktoratet træffer sin afgørelse. En repræsentant for Dansk Flygtningehjælp får således mulighed for en samtale med asylansøgeren med henblik på at udelukke risikoen for fejl og misforståelser. Den udtalelse, som flygtningehjælpen herefter fremkommer med, er i princippet kun vejledende, men det forudsættes, at direktoratet ikke træffer bestemmelse om, at en sag ikke kan indbringes for flygtninge-nævnet, hvis Dansk Flygtningehjælp finder det uforsvarligt.

Bestemmelse om, hvorvidt en afgørelse kan indbringes for flygtninge-nævnet, skal således efter forslaget træffes af direktoratet for udlændinge, men politiet vil fortsat have en række opgaver i forbindelse med behandlingen af asylsager.

Den nærmere tilrettelæggelse af den nye ordning overvejes for tiden i justitsministeriet.

Spm. nr. S 226*)

Til *justitsministeren* (7/11 85) af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til at standse anklagemyndighedens konsekvente udlevering af CPR-numre til eventuelle medtaltale?«

Begrundelse

Ministeren har i sit svar af 31. oktober 1985 på spørgsmål nr. S 148 afvist at tage stilling til en sag, hvor statsadvokaten i Viborg har udleveret CPR-numre på de tiltalte i en sag til de medtaltale. Ministerens begrundelse er, at statsadvokaten er blevet anmeldt for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, og derfor mener han ikke, at han kan tage stilling til sagen.

Spørgsmålet stilles nu som et helt generelt spørgsmål, for det viser sig ved en nærmere undersøgelse, at statsadvokaten i Viborg i denne konkrete sag har handlet helt i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Men det bliver ikke mere lovligt at udlevere CPR-numre til uvedkommende, blot fordi det altid sker. Det skete eksempelvis også i den af industriministeren foranledigede straffesag mod VS' folketingsgruppe, som netop er gennemført ved Københavns byret. Og spørgeren har kendskab til en række yderligere eksempler.

Det ønskes derfor oplyst, om ministeren vil standse denne konsekvente udlevering af tiltaltes personnumre til medtaltale, der helt ubetinget må betragtes som uvedkommende i denne forbindelse.

Svar (20/11 85):**Justitsministeren (Ninn-Hansen):**

Som det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, er der indgivet anmeldelse til politiet i den konkrete sag, som har givet anledning til det rejste spørgsmål.

På den baggrund oplyste jeg i besvarelsen af spørgsmål nr. S 148 fra medlem af folketinget Lenger, at jeg ikke fandt at burde udtale mig nærmere om den konkrete sag på det foreliggende grundlag.

Mere generelt kan jeg imidlertid oplyse, at det efter retsplejeloven er et krav, at anklageskrifter indeholder oplysning om »tiltaltes navn, og hvad der ellers måtte udkræves til hans nøjagtige betegnelse«. I overensstemmelse hermed angives i anklageskrifter oplys-

*) Der er ikke stillet noget spørgsmål som nr. S 225

[Justitsministeren]

ning om tiltaltes personnummer. Der tilsigtes herved i videst muligt omfang at sikre tiltaltes identitet og dermed at udelukke risikoen for fejlidentifikation.

Af retsplejeloven fremgår endvidere, at strafforfølgning af flere personer, som sigtes for samme forbrydelse, bør ske under én sag. I sådanne tilfælde udfærdiges et samlet anklageskrift mod de af sagen omfattede personer, indeholdende samtlige nødvendige oplysninger til sikring af hver enkelts identitet.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at justitsministeriet løbende er opmærksomt på, om anvendelse af personnumre eventuelt vil kunne indebære en risiko for krænkelse af den enkelte borgers integritet, der ikke kan antages at blive opvejet af de fordele, som den pågældende anvendelse indebærer. Imidlertid må anvendelsen af personnumre i anklageskrifter af de nævnte grunde antages at være i borgerens almindelige interesse, og jeg finder derfor ikke anledning til at tage initiativ til at gennemføre ændringer på området.

Spm. nr. S 230

Til *ministeren for skatter og afgifter* (7/11 85) af:

Thoft (SF):

»Hvorledes agter ministeren at imødegå den stærkt tiltagende brug af frynsegoder, der ikke opgives til skattevæsenet, i stedet for egentlige lønforhøjelser, og hvorledes agter ministeren at sikre den nødvendige styrkelse af kommunernes ligningsafdelinger i denne forbindelse?«

Begrundelse

En af følgerne af regeringens og de radikales indgreb i forårets overenskomster og diktatet om en lønramme på 2 pct. er, at virksomhederne og de ansatte i fællesskab forhandler sig til flere frynsegoder i stedet for egentlige lønforhøjelser. Taberen i systemet er skatteindtægterne, idet en lang række frynsegoder – som f.eks. telefонтilskud, »arbejdstøj«, billig fortæring i firmakantine, rejser osv. – normalt ikke beskattes.

I overensstemmelse med ministerens lovforslag om at begrænse fradragsretten for repræsentationsudgifter er det bekymrende, at udgifterne til personalerepræsentation tilsyneladende er stærkt stigende, sådan som

det f.eks. fremgår af dagbladet Politiken den 7. november 1985.

Spørgeren mener derfor, at der er behov for en øget skattekontrolindsats på dette område, og i den forbindelse er det vigtigt, at kommunernes opmærksomhed henledes herpå, og at kommunernes ligningsafdelinger tilføres den nødvendige mandskabsmæssige styrkelse.

Svar (20/11 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Arbejdsgivernes oplysningspligt blev senest udvidet ved lov nr. 202 af 25. maj 1983, hvorefter arbejdsgiverne har pligt til at give skattemyndighederne oplysning om, hvorvidt der helt eller delvis stilles fri bil, fri bolig eller fri telefon til rådighed for de ansatte.

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører kontrollen med frynsegoder, har statsskattedirektoratet udtalt, at »det ved skatteligningen påses, at værdien af de modtagne naturalydelser beskattes. Specielt i forbindelse med den kommunale arbejdsgiverkontrols gennemgang af arbejdsgivernes lønoplysninger m.v. påser man, om de pågældende naturalydelser er krydsafmærket på oplysningssedlen. Hvis man derudover konstaterer, at arbejdsgiveren har ydet den ansatte andre former for naturalydelser, underrettes modtagerens ligningskommune, hvorefter modtageren bliver beskattet af værdien. Disse naturalydelser skal dog have en rimelig økonomisk værdi for den ansatte, før der foretages denne underretning, idet der naturligvis også her foretages en prioritering.

Det bemærkes, at den kommunale arbejdsgiverkontrol generelt er blevet udbygget i de seneste år. Der er således ikke behov for en styrkelse af kommunernes ligningsafdelinger i anledning af dette problem, idet det lettest konstateres og kontrolleres hos yderen af ydelsen, det vil sige gennem arbejdsgiverkontrollen, medens naturalydelser selvsagt er vanskelige at kontrollere ved ligningen af skatteydere.«

Jeg kan tilslutte mig statsskattedirektoratets udtalelse.

Til spørgsmålet om en styrkelse af kontrolindsatsen kan jeg oplyse, at der i forbindelse med skattereformens gennemførelse foregår drøftelser med kommunerne om en

[Ministeren for skatter og afgifter]

styrkelse af de kommunale ligningsafdelinger.

Spm. nr. S 231

Til *justitsministeren* (7/11 85) af:

Finn O. Christensen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor langt man er fremme med planerne vedrørende oprettelse af en lokal politistation for sydvestkvarteret i København under Valby politi?»

Begrundelse

Kvarteret har tidligere haft præg af landsbymiljø, men inden for de sidste år er der opstået rockerproblemer og nu også problemer med såkaldte grønjakker. Til trods for, at politibetjentene har et forholdsvis godt tag i problemerne, har sydvestborgerne i lang tid set frem til at få en lokal politistation, men der er hidtil ikke sket noget, selv om det lokale boligselskab har tilbudt at stille lokaler til rådighed for omtalte station.

Svar (21/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har i anledning af det stillede spørgsmål over for justitsministeriet oplyst, at Københavns politi i efteråret 1984 har foretaget en undersøgelse af mulighederne for en bedre lokal politimæssig dækning bl.a. af Valbyområdet. I den forbindelse har der været ført forhandlinger med boligselskabet Arbejdernes Kooperative Byggeforening om indgåelse af et lejemål i en af selskabets ejendomme. Den 19. april 1985 modtog Københavns politi fra boligselskabet et udkast til lejekontrakt med henblik på endelig godkendelse.

Den 29. maj 1985 ansøgte politidirektøren om oprettelse af tre distriktpolitivagter, hvoraf den ene distriktsvagt påtænkes placeret i den førnævnte ejendom tilhørende Arbejdernes Kooperative Byggeforening.

Ansøgning blev den 14. juni 1985 med anbefaling af rigspolitichefen sendt til justitsministeriet, der ligeledes kunne tiltræde oprettelsen af ovennævnte distriktpolitivagt. Herefter blev sagen sendt til statsskattedirektoratet til vurdering af leje og lejevilkår.

Den 30. juli 1985 meddelte statsskattedirektoratet justitsministeriet, at det påtænkte

lejemål var for dyrt, ligesom statsskattedirektoratet i øvrigt havde visse andre indvendinger mod det foreliggende udkast til lejemål.

Spørgsmålet om indgåelse af lejemål med Arbejdernes Kooperative Byggeforening har på denne baggrund været gjort til genstand for fornyede forhandlinger med boligselskabet, og sagen er herefter på ny blevet forelagt for statsskattedirektoratet.

Spm. nr. S 234

Til *arbejdsministeren* (7/11 85) af:

Bjørn Westh (S):

»Er ministeren – og regeringen i øvrigt – enig med landbrugsministeren, når denne karakteriserer specialarbejderskolerne som pamperinstitutioner?»

Begrundelse

Ifølge Viborg Stifts Folkeblad den 5. november udtalte landbrugsministeren på et møde den 4. november 1985 i Viborg:

»Jeg forstår ikke, hvorfor det er forbeholdt specialarbejderskoler og andre pamperinstitutioner at ligge i naturskønne områder. Sådanne ting vil vi tage hensyn til i den nye landbrugslov.«

Svar (19/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Uddannelsen af specialarbejdere foregår på skoler og virksomheder spredt over hele landet. Afgørelserne om oprettelse og placering af nye skoler/afdelinger er truffet efter indstilling af uddannelsesrådet for specialarbejdere ud fra et ønske om:

- at hver skole skal have et tilstrækkelig stort opland, således at skolen har elevgrundlag til at etablere et bredt kursusudbud, og
- at alle har adgang til en specialarbejderskole inden for en rimelig afstand bedømt ud fra de lokale transportmuligheder.

Der er i alt 19 selvejende specialarbejderskoler og 5 statsskoler. De selvejende specialarbejderskoler styres af et skoleudvalg og et repræsentantskab og ledes i det daglige af en forstander.

Skoleudvalget og repræsentantskabet er sammensat af repræsentanter for de lokale arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger,

[Arbejdsministeren]

kommunale institutioner, arbejdsformidlingen, arbejdsmarkedsnævn m.v.

Herudover kan jeg oplyse, at den nuværende geografiske placering af specialarbejderskolerne er resultatet af en mangeårig landsplanlægning.

Spm. nr. S 243

Til *justitsministeren* (8/11 85) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at dæmme op for volden omkring os?«

Begrundelse

Daglig læser man i aviserne beretninger om vold og hærværk, og man hører, at ikke blot ældre, men også yngre mennesker er så angst for volden, at de ikke tør gå ud om aftenen. Dagbladenes beskrivelser af de voldelige overfald og hærværkets omfang bidrager i væsentlig grad til at skærpe denne angst, således at angsten for volden faktisk bliver større end selve volden.

Ofte følger man, at sympatien i højere grad retter sig mod voldsudøvernen end mod offeret. Erstatningerne til ofrene er lave, straffene for vold er lave, især i sammenligning med straf for berigelsesforbrydelser. Voldsudøvernen løslades ofte efter afhøringen og er på fri fod fra domsafsigelsen, til afsoningen kan påbegyndes. Volden sker hyppigst efter indtagelse af alkohol.

Gennem video og TV bliver vi vænnet til at se voldelige scener. Den grove vold i video og på TV er givetvis kommet for at blive. Det er derfor helt nødvendigt, at vi lærer at analysere billedteknikken bl.a. i skolerne, så vi får et redskab til at gennemskue de voldelige billeder, der vælter ind over os.

Svar (20/11 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Regeringen prioriterer bekæmpelsen af voldskriminaliteten meget højt, og der er i de senere år gennemført en lang række ændringer og iværksat forskellige initiativer på dette område.

Der er bl.a. gennemført væsentlige ændringer i retsplejeloven og i forbindelse hermed foretaget en lang række administrative omlægninger af politiets og anklagemyndig-

hedens sagsbehandling, som tager sigte på en mere effektiv behandling bl.a. af voldssager. Politiet udøver endvidere en særlig indsats f.eks. over for rockergrupper og lignende.

Herudover er der sket en væsentlig styrkelse af den kriminalpræventive indsats, bl.a. ved en forøgelse af bevillingen til arbejdet i det kriminalpræventive råd. I den forbindelse kan det oplyses, at der for nylig under det kriminalpræventive råd er blevet nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at analysere voldens årsager og at klarlægge formodede volds-skabende virkninger af voldsfilm, video-vold m.v.

Det kan også nævnes, at domstolene har foretaget en skærpelse af straffen for visse typer af vold, f.eks. den meningsløse gadevold, og at der er indført en særlig hurtig indkaldelse til afsoning for voldsdomte.

Straffelovrådet foretager for tiden i øvrigt en gennemgang af straffelovens bestemmelser om vold, herunder af strafferammerne.

Spm. nr. S 245

Til *forsvarsministeren* (8/11 85) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan ministeren oplyse indholdet af de aftaler, der er indgået mellem forsvarsministeriet og enkelte menighedsråd om udlejning af arealer, som menighedsrådene fører tilsyn med, og oplyse, hvor mange aftaler der er indgået, samt hvor mange steder der er indgået sådanne aftaler?«

Begrundelse

Spørgeren har tidligere spurgt kirkeministeren, om der mellem kirkeministeriet og forsvarsministeriet var indgået sådanne aftaler. Herpå svarede ministeren den 8. november 1985 benægtende. Derfor spørger jeg nu forsvarsministeren, om forsvarsministeriet har lejet jord af enkelte menighedsråd.

Svar (20/11 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Forsvarsministeriet har indgået aftale med tre menighedsråd om leje af arealer. Aftalerne er indgået med menighedsrådene i Seden-Åsum, Emmerlev-Hjerpsted og Haderslev domsogn.

[Forsvarsministeren]

Arealet i Seden-Åsum er lejet med henblik på, at området skal anvendes som skydebane, men aftalen giver menighedsrådet ret til at udleje græsning og høslætten på en del af arealet samt til at inddrage en del til kirkegård.

I Emmerlev-Hjerpsted er arealet ligeledes lejet til brug som skydeterræn, men således, at ejerne beholder jagtretten og retten til at hente sand og lyngtørv på arealet.

Haderslev domsogns arealer er lejet til brug som militær øvelsesplads og er fuldt ud til forsvarrets rådighed.

Det kan endelig oplyses, at der ikke ifølge lejekontrakterne påhviler menighedsrådene nogen pligt til tilsyn med de lejede arealer.

Spm. nr. S 246

Til forsvarsministeren (8/11 85) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at der er planer om at oprette en eller flere zoner i farvandet omkring Bornholm til dumpning af opfisket sennepsgas?«

Begrundelse

Ifølge TV-Bornholm den 8. november d.å. har chefen for Bornholms marinedistrikt, P. O. Bretting, udtalt, at han regner med, at disse zoner vil blive udpeget inden for ganske kort tid.

Svar (18/11 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Med henblik på at bringe forsvarrets praksis for behandling af nyopfisket gasammunion i overensstemmelse med justitsministeriets notat af 17. juni 1985 om dumpning af opfisket gasammunion udstedte forsvarsministeriet den 8. november 1985 et nyt direktiv til forsvarskommandoen. Det er heri bl.a. anført:

»Såfremt det besluttes at nøddumpe, skal dette, så vidt det overhovedet er muligt, ske i det eksisterende krigsgasfelt øst for Christiansø.«

Spm. nr. S 247

Til kirkeministeren (11/11 85) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren redegøre for det forhold, at man på musikskolerne i Løgumkloster og Vestervig vederlagsfrit kan deltage i undervisningen på eksamenslinierne, mens man på skolernes eksterne kurser andre steder i landet må betale for samme undervisning, og agter ministeren at søge dette forhold ændret således, at betalingsforholdene bliver ens for alle elever?«

Svar (18/11 85):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Kirkemusikskolerne i Løgumkloster og Vestervig modtager med hjemmel i lov nr. 187 af 11. maj 1982 økonomisk støtte fra folkekirken.

Tilskuddet dækker alle udgifter til skolerens drift og til lærerlønninger. Eksamenskurser, der afholdes på skolerne, er derfor vederlagsfri, når bortses fra elevernes rejse- og opholdsudgifter.

Man kan søge optagelse på kirkemusikskolernes eksamenslinier, uanset hvor i landet man har bopæl. Kurserne er tidsmæssigt tilrettelagt under hensyn til, at en stor del af kursisterne kommer fra dele af landet, der ligger fjernt fra kirkemusikskolerne.

En del kursusøgende har imidlertid ønsket, at der kunne blive mulighed for at modtage undervisning nærmere ved deres bopæl. For at imødekomme sådanne ønsker har kirkemusikskolerne igennem længere tid arrangeret eksterne kurser andre steder i landet.

Lærerlønninger ved disse kurser er omfattet af tilskuddet fra folkekirken, men de øvrige udgifter i forbindelse med kursustilbudene (lærernes rejseudgifter, lokaleleje og undervisningsmateriel) har man set sig nødsaget til at dække ved elevbetaling. Herved må også tages i betragtning, at eleverne på de eksterne kurser har mindre eller slet ingen rejse- og opholdsudgifter.

På grund af den meget store tilgang til kurserne på selve kirkemusikskolerne og de dermed forbundne øgede udgifter er der for tiden ikke mulighed for at yde støtte til de eksterne kurser ud over den nævnte dækning af lærerlønningerne.

Der har været og er fremdeles stor interesse for og søgning til de eksterne kurser til trods for elevbetalingen, og der er fra mange sider tilkendegivet stor tilfredshed med, at

[Kirkeministeren]

der på denne måde er skabt mulighed for også lokalt i landet at modtage videregående uddannelse inden for de kirkemusikalske discipliner.

Spm. nr. S 249

Til *arbejdsministeren* (11/11 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte, at det er i overensstemmelse med regeringens arbejdsmiljøpolitiske linje, at direktoratet for arbejdstilsynet er ophørt med at administrere sin påbudspraksis vedrørende arbejde med asfaltprodukter i overensstemmelse med vejledning om sikkerhed for asfaltarbejde, som direktoratet selv udsendte i april 1979, og at tilsynsarbejdet i praksis har været indstillet i arbejdstilsynets kredse gennem flere år?«

Begrundelse

Ifølge Fagbladet nr. 20 samt Information den 11. november 1985 har arbejdstilsynet gennem de sidste 4-5 år holdt en lav profil på asfaltproduktområdet. Arbejdstilsynet har internt meddelt de tilsynsførende i arbejdstilsynets kredse, at de bør udvise tilbageholdenhed i deres indsats, dvs. med at afgive påbud i overensstemmelse med asfaltfolderens intentioner. Det er meddelt SiD pr. brev den 29. marts 1985.

Årsagen skulle være, at der skulle være en rapport undervejs – den har været undervejs i 5 år – hvor et delresultat skulle angive, at ikke alt arbejde med asfalt skulle være så sundhedsfarligt, at man behøver at rette sig efter samtlige krævede foranstaltninger i asfaltpecen »Asfaltprodukter. April 1979«.

Læge ved direktoratets arbejdsmedicinske kontor Helle Nielsen siger imidlertid, at der ikke er tvivl om, at asfaltarbejde er forbundet med kræftisiko. Det ved man bl.a. fra undersøgelser fra det internationale kræftforskningscenter i Lyon, hvor en undersøgelse af tagdækkere afslørede stor kræftisiko. I tagdækkeres og asfaltarbejderes arbejde indgår desuden flere typer farlige organiske opløsningsmidler, der sammen forstærker kræftfaren.

Det er mere end grotesk, at en formodning, der stammer fra et delresultat i en rapport, om, at ikke alt arbejde med asfaltprodukter er så sundhedsfarligt, kan føre til, at

alle asfaltarbejdere og tagdækkere skal udsættes for kræftisiko, medens arbejdstilsynet afventer en rapport. Dette eksempel viser endnu en gang, at der kynisk skaltes og vales med arbejdernes helbred, og at arbejdstilsynet ukritisk lader en tvivl, der i øvrigt ikke er vurderet, komme arbejdsgiverne til gode.

Svar (20/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

På baggrund af en indhentet udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet kan jeg oplyse følgende:

Direktoratet for arbejdstilsynet afviser, at tilsynsarbejdet med asfaltarbejde i praksis har været indstillet.

Direktoratet har dog fundet det nødvendigt over for sit personale at understrege, at asfaltfolderen er en vejledning og ikke regler, efter hvilke kredsene kan afgive påbud. Hvis den konkrete situation skønnes at nødvendiggøre et påbud om sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger, kan dette gives med hjemmel i § 16 i arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 323 af 7. november 1983 om arbejdets udførelse og i § 42 i lov nr. 681 af 23. december 1975 om arbejdsmiljø.

Direktoratet har videre oplyst, at arbejdstilsynet afventer arbejdsmiljøinstituttets vurdering og konklusion af en rapport, der belyser den fulde sundhedsrisiko ved arbejde med asfalt. Rapporten og arbejdsmiljøinstituttets vurdering forventes at foreligge ved årsskiftet og vil danne grundlag for eventuelle yderligere regler og vejledning for arbejde med asfalt.

På denne baggrund har direktoratet fundet det hensigtsmæssigt at bede kredsene om at være tilbageholdende, indtil rapporten foreligger i sin helhed, og indtil direktoratet har vurderet, om rapporten vil give anledning til ændring af nuværende praksis.

Jeg kan henholde mig til direktoratets oplysninger.

Spm. nr. S 250

Til *indenrigsministeren* (11/11 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er ministerens kommentar til læge Jesper Egerups udtalelse i TV-Avisen den 9. november 1985 om, at to ham bekendte per-

[Pia Kjærsgaard]

soner døde, mens de stod på venteliste til en operation, der ville have reddet deres liv?»

Begrundelse

Regeringens form for sparepolitik og tilsvarende overflødige brug af offentlige midler har ikke betydet forbedrede forhold for personer, der venter på en operation, fordi det ikke med den nuværende kapacitet er muligt at foretage operationer i så hurtig og effektiv en rækkefølge, at patienterne undgår unødvendige ventetider. Ikke blot livstruende, men også andre stærkt generende og invaliderende sygdomme må vente på behandling, fordi skatteydernes penge bruges forkert af regeringen. I øvrigt henvises til mit spørgsmål nr. S 1663 af 29. august 1985 samt ministerens svar herpå af 14. september 1985.

Svar (20/11 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har jeg rekvireret udskrift af det i spørgsmålet omtalte indslag i TV-Avisen den 9. november 1985.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at hjerteoperationer foretages på Århus kommunehospital, Odense sygehus, Ålborg sygehus, Københavns amts sygehus i Gentofte og rigshospitalet.

Sundhedsstyrelsen anbefalede i 1982 efter drøftelse med de pågældende amtskommuner om en samordning af den hjertekirurgiske aktivitet, at der på årsbasis i 1984 og 1985 blev udført sammenlagt henholdsvis 975 og 1.000 hjerteoperationer.

På foranledning af indenrigsministeriet udarbejdede sundhedsstyrelsen i 1984 i samarbejde med de respektive amtskommuner en redegørelse om de daværende og forventede ventelister og ventetider til hjerteoperation, herunder om eventuelle konsekvenser for patienterne heraf.

Redegørelsen konkluderede, at det i 1982 anbefalede aktivitetsniveau fortsat var gældende, at aktivitetsniveauet i 1984 ville blive 800-850 hjerteoperationer, og at niveauet både i 1984 og i 1983 ville blive/har været for lavt i forhold til det af sundhedsstyrelsen anbefalede - med uhensigtsmæssigt lange ventetider og ventelister til følge.

Indenrigsministeriet henstillede i skrivelse af 16. juli 1984 til de respektive amtskommuner, at der, i det omfang dette ikke allerede var sket, blev taget de fornødne initiativer til en tilrettelæggelse af aktiviteten inden for hjertekirurgien, således at uhensigtsmæssigt lange ventetider kan undgås.

De respektive amtskommuner tilkendegav over for indenrigsministeriet, at de var indstillet på at afsætte de fornødne ressourcer til en forhøjelse af det samlede antal operationer pr. år.

Det er mit håb, at dette initiativ har været med til at nedbringe ventetiden for patienterne. Jeg kan på den baggrund kun dybt beklage, såfremt patienter er døde, mens de ventede på operation.

I løbet af ganske kort tid vil der fra sundhedsstyrelsen fremkomme en opgørelse af aktiviteten på det hjertekirurgiske område. Når denne redegørelse foreligger, vil jeg sammen med sundhedsstyrelsen vurdere de nye tal for aktiviteten og den nuværende ventetid til hjerteoperationer.

Spm. nr. S 251

Til indenrigsministeren (11/11 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Har ministeren konkrete forslag klar, som, hvis de gennemføres, vil afskaffe ventelister til hospitaler, og i bekræftende fald hvilke?»

Begrundelse

Det må formodes, at ministeren har et rimeligt overblik over, hvor mange personer der står på venteliste til operation. Disse ventelister kan naturligvis afskaffes ved at flytte rundt på de budgetter, regeringen har forelagt, så der f.eks. prioriteres højere inden for hospitalsvæsen og lavere andre steder.

Fremskridtspartiet har gang på gang påvist, hvor der kan spares på de offentlige udgifter inden for overflødig offentlig administration, men vil da gerne bistå ministeren med nye, konkrete forslag, hvis dette ønskes. Det primære er, at ventelister til hospitaler bør afskaffes, og dertil ønskes ministerens konkrete forslag og tanker oplyst.

Svar (20/11 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall-Holberg):

Sygehusenes ventelister føres af de enkelte sygehusafdelinger. De enkelte sygehuse eller sygehusvæsenet kan i et vist omfang via databehandling få et samlet overblik over det omhandlede områdes forskellige ventelister og ventetider. Der foregår ikke nogen central registrering af ventelistepatienter i sundhedsstyrelsen eller andre steder, hvorfor der ikke foreligger landsdækkende statistikker.

Som bekendt er det et amtskommunalt anliggende at drive sygehusvæsenet og dermed foretage en prioritering af ressourcerne i amtskommunerne og herunder træffe foranstaltninger til at afhjælpe ventetidsproblemer, f.eks. ved øget overflytning mellem amtskommunens egne sygehuse eller ved meddelelse af kaudation til indlæggelse på fremmede sygehuse.

For så vidt angår rigshospitalet kan jeg oplyse, at der til stadighed på hospitalet foregår initiativer med henblik på at nedbringe ventetiderne, bl.a. på den ortopædkirurgiske afdeling og øjenafdelingen. Jeg kan i den forbindelse henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 166 stillet af folketingsmedlem Birthe Hansen den 28. oktober 1985, som jeg besvarede den 7. november 1985.

Spm. nr. S 252

Til *arbejdsministeren* (11/11 85) af:

Kofod-Svendsen (KrF):

»Vil ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med lovgivningen, at arbejdsformidlingen nægter at anvise/henvise arbejdere til en arbejdsgiver, fordi denne er blokaderamt, selv om arbejdsgiveren har fået godkendt en ansøgning om løntilskud til ansættelsen, og om ministeren i bekræftende fald vil foreslå at ændre lovgivningen?«

Begrundelse

Et af Kristeligt Arbejdsgiverforenings medlemmer fik i september godkendelse til at ansætte en person med løntilskud i henhold til loven om arbejdstilbud til ledige.

Arbejdsformidlingen afslog imidlertid tilbuddet om arbejde med den begrundelse, at virksomheden er omfattet af blokade.

I et andet tilfælde har arbejdsformidlingen tilbagekaldt et bevilget tilskud til 1.040 ar-

bejdstimer til en ung mand, der i september blev ansat under ordningen Ung i arbejde.

Begrundelsen herfor var, at Træindustriarbejderforbundet den 15. juni 1981 har etableret blokade mod virksomheden, og at det indebærer, at arbejdsformidlingen ikke må anvise/henvise arbejdskraft til arbejdspladsen.

Svar (21/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil gerne oplyse, at arbejdsformidlingen efter loven har pligt til at standse formidling af arbejdskraft til en virksomhed, der er ramt af konflikt. Forbuddet mod at anvise arbejdskraft til den konfliktramte virksomhed omfatter alle former for formidling, uafhængigt af særlige formål eller vilkår for placering af arbejdssøgende.

Formidlingsophøret omfatter derfor også formidling, der sker efter ordningen om støtte til beskæftigelse af unge i private virksomheder eller andre, tilsvarende støtteordninger.

Forbuddet mod at formidle arbejdskraft til konfliktramte virksomheder findes i arbejdsløshedslovens § 23. Det er i bestemmelsen fastsat, at et arbejdsformidlingskontor ikke må anvise arbejdskraft til en virksomhed, når en faglig organisation skriftligt har sendt kontoret fyldestgørende oplysning om, at virksomheden er omfattet af strejke eller lockout. Efter bestemmelsen gælder forbuddet mod at anvise arbejdskraft til den konfliktramte virksomhed, indtil konflikten er hævet eller kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig. Det er fast antaget i praksis, at bestemmelsen også omfatter konflikt i form af blokade.

Angående spørgsmålet om gennemførelse af en lovændring på området vil jeg gerne pege på, at formidling af kontakt mellem arbejdssøgende og arbejdsgivere skal være neutral, jfr. arbejdsløshedslovens § 1. Neutralitetsprincippet gælder tilsvarende over for sammenslutninger af arbejdstagere og arbejdsgivere, og specielt ved en konflikt mellem modstående parter på arbejdsmarkedet er det væsentligt, at arbejdsformidlingen ikke inddrages i konflikten ved at formidle arbejdskraft til den konfliktramte virksomhed. I modsat fald ville der kunne rejses tvivl om arbejdsformidlingens neutralitet, og jeg kan

[Arbejdsministeren]

derfor ikke medvirke til en ændring af loven, således som spørgeren foreslår.

Spm. nr. S 253

Til *miljøministeren* (14/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Er ministeren sindet at følge SiDs anvisninger på bortskaffelse af radioaktivt affald fra hospitaler m.v.?«

Begrundelse

Der henvises til et brev fra Specialarbejderforbundet, Miljø/OB/as. A 152, til sundhedsstyrelsen, hvor der henvises til nogle undersøgelser foretaget af statens institut for strålehygiejne, hvor der udtrykkes forundring over, at hverken SiD eller kloakarbejderne er blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af en ny bekendtgørelse og vejledning på området.

Svar (18/11 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for sundhedsstyrelsen, statens institut for strålehygiejne, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Københavns kommune, Isotopcentralen og sundhedsstyrelsen (statens institut for strålehygiejne) har i fællesskab i sommeren 1985 foretaget målinger af indholdet af radioaktive stoffer i spildevandet i de københavnske kloakker og bestrålingen herfra. Formålet med måleprogrammet har bl.a. været at fremskaffe grundlaget for en ny vurdering af risikoen ved arbejde i kloakkerne.

Bearbejdelse og vurdering af de gennemførte målinger er netop afsluttet, og resultaterne er samlet i en rapport: »Måling og vurdering af forekomsten af radioaktive stoffer i de københavnske kloakker, sundhedsstyrelsen, statens institut for strålehygiejne, 1985«. Rapporten vil i denne måned blive sendt til Københavns kommune, Isotopcentralen, Specialarbejderforbundet og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening.

Af rapportens konklusion fremgår det, at sundhedsstyrelsen i lighed med tidligere skønner, at bestrålingen af kloakarbejderne som følge af udledningen af radioaktive stoffer til kloaksystemet ikke vil kunne medføre

stråledoser, som overstiger $\frac{1}{10}$ af dosisgrænsen for stråleudsatte arbejdstagere, svarende til dosisgrænsen for enkeltpersoner i befolkningen, og at de faktiske stråledoser til kloakarbejderne er betydelig mindre end denne værdi.

Regler for bortskaffelse af flydende radioaktivt affald vil fremgå af sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om anvendelse af åbne radioaktive kilder på sygehuse, laboratorier m.v., der forudses sat i kraft den 1. januar 1986. I den til bekendtgørelsen hørende vejledning vedrørende bortskaffelse af radioaktivt affald fra sygehuse og laboratorier er der foretaget nogle ændringer i forhold til de nugældende regler. Det har således hidtil været tilladt at bortskaffe urin fra patienter, der behandles med radioaktive stoffer, ved at lade patienterne bruge sygehuseets toiletter, mens det i den nye vejledning vil blive præciseret, at bortskaffelsen skal ske via et af sundhedsstyrelsen godkendt isotopafløb (toilet) på en sådan måde, at koncentrationen af radioaktive stoffer i spildevandet ved udledning til offentlig kloak ikke overstiger 0,1 mega-becquerel pr. liter. Det fremgår af de gennemførte målinger i det københavnske kloaksystem, at de københavnske sygehuse allerede opfylder dette krav.

Sundhedsstyrelsen finder således ikke, at der er behov for at ændre den nuværende praksis, hvor flydende radioaktivt affald fra sygehuse efter nærmere regler kan bortskaffes via kloaksystemet.

Med hensyn til høringsproceduren for den omtalte bekendtgørelse kan det oplyses, at forslag til bekendtgørelsen den 22. november 1984 blev sendt til udtalelse hos myndigheder, institutioner og organisationer, herunder Landsorganisationen i Danmark, som Specialarbejderforbundet i Danmark og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening er tilknyttet.«

Spm. nr. S 254

Til *arbejdsministeren* (12/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvilke lovgivningsinitiativer har ministeren tænkt sig til at beskytte arbejdere, der er beskæftiget med gensplejning?«

Begrundelse

[Tommy Dinesen]

Af bogen »Miljø og gensplejsning« samt en pjece, der er udgivet af indenrigsministeriet, fremgår det, at arbejdsministeriet finder det unødvendigt at lovgive på området. Derimod er der i LO-Bladet en artikel af 11. november 1985, hvor LO-sekretær Bent Nielsen siger, at lovgivning er en nødvendighed.

Svar (20/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

På baggrund af en indhentet udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet kan jeg oplyse følgende:

I begrundelsen for spørgsmålet henvises dels til indenrigsministeriets gensplejningsudvalgs betænkning »Genteknologi og sikkerhed« og miljøministeriets debatbog »Miljø og gensplejsning«, dels til en artikel i LO-Bladet af 11. november 1985. I den forbindelse anføres, at det af betænkningen fremgår, at arbejdsministeren finder det unødvendigt at lovgive på gensplejsningsområdet, hvorimod LO-sekretær Bent Nielsen i nævnte artikel giver udtryk for den opfattelse, at lovgivning på dette område er en nødvendighed.

Som det fremgår af betænkningens kap. 5, er det arbejdsministeriets vurdering, at det inden for den eksisterende arbejdsmiljølovs rammer er muligt at regulere de arbejdsmiljømæssige aspekter i forbindelse med anvendelse af genteknologi inden for såvel forsøg, forskning og udvikling som produktion.

Der kræves således ikke for så vidt angår arbejdsmiljøet ny lovgivning, men visse administrative reguleringer vil være nødvendige.

En beskyttelse af de ansatte inden for forskning og produktion ved anvendelse af gensplejsning vil således kræve en mindre justering af hovedbekendtgørelserne om arbejdets udførelse og om stoffer og materialer samt udstedelse af nogle nye særbekendtgørelser med hjemmel i arbejdsmiljøloven.

Direktoratet for arbejdstilsynet har derfor nedsat en intern arbejdsgruppe, der skal fremkomme med forslag til ændringer og udbygning af administrative regler efter arbejdsmiljøloven med henblik på arbejde med gensplejsning. For så vidt angår artiklen i LO-Bladet har direktoratet – på baggrund af drøftelser i arbejdsmiljørådet den 13. november 1985 vedrørende betænkningen – forstået

på LO, at udtalelsen til bladet specielt skulle gå på det ydre miljø, men ikke tilsigtede ændringer på arbejdsmiljøområdet. På dette område tilsluttede LO sig arbejdsministeriets vurdering med hensyn til arbejdsmiljølovens anvendelighed på genteknologiområdet; det vil sige, at det inden for den eksisterende arbejdsmiljølovs rammer – og under arbejdsministeriets/arbejdstilsynets administration – er muligt at sikre de ansatte i forskningslaboratorier og i produktion, hvor genteknologi anvendes.

Spm. nr. S 255

Til *arbejdsministeren* (12/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse baggrunden for, at arbejdstilsynet tilsyneladende ikke håndhæver et rimeligt miljø for asfaltarbejdere?«

Begrundelse

Ifølge SiD og Fagbladet den 10. november d.å. holder arbejdstilsynet en meget lav profil for at overholde de retningslinjer, der har været givet for asfaltarbejdere.

Eftersom arbejdstilsynet har offentliggjort, at man vil forstærke kampen mod opløsningsmidler, forekommer det noget mærkeligt, at man tilsyneladende ikke har asfaltindustrien med, da der er opløsningsmidler i tjære.

Svar (20/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 249 af 11. november 1985 fra Elisabeth Bruun Olesen (VS) om samme emne.

Spm. nr. S 256

Til *miljøministeren* (12/11 85) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt ministeren har bemyndiget en medarbejder i miljøstyrelsen til i strid med folketingets vedtagelse at godkende brugen af Københavns lufthavns landingsbane 12-30 i andet end nødsituationer?«

Begrundelse

[Leif Hermann]

Der henvises til dagbladet Informations omtale af sagen den 12. november 1985.

Svar (18/11 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det fremgår af bemærkningerne til lov om udbygning af Københavns lufthavn, at der som led i indførelsen af støjreducerende foranstaltninger i forbindelse med lufthavnens drift ville blive gennemført en totallukning af lufthavnens tværbane 12-30 i perioden mellem kl. 23.00 og kl. 6.00 bortset fra tilfælde, hvor nødsituationer nødvendiggør benyttelse af banen i dette tidsrum.

Det forudsættes i bemærkningerne, at denne og andre i bemærkningerne opregnede støjdæmpende foranstaltninger efter lovens vedtagelse skulle gennemføres på grundlag af et indgående samarbejde mellem luftfartsmyndighederne og miljømyndighederne.

Som et resultat af disse forhandlinger, hvor miljømyndighederne var repræsenteret af miljøstyrelsen, blev det ved et såkaldt Notam-Denmark bestemt, at bane 12-30 fra den 1. november 1981 ikke måtte benyttes i tidsrummet mellem kl. 23.00 og kl. 6.00 bortset fra en række situationer, der ansås som faldende ind under begrebet nødsituationer. Der fastsattes samtidig en rapporteringspligt for fartøjschefen, såfremt der opereres på banen i de ovenfor nævnte undtagelsestilfælde med karakter af nødsituationer.

Den 24. og 25. november 1981 indtraf et kraftigt stormvejr, der medførte, at to ankomende luftfartøjer måtte omdirigeres fra lufthavnen, da kraftig sidevind hindrede benyttelsen af hovedbanesystemet, samtidig med at den ovennævnte lukning af bane 12-30 udelukkede brugen af denne.

På baggrund af reaktioner fra flere luftfartsselskaber og Danske Piloters Samråd foreslog ministeriet for offentlige arbejder, departementet, i en skrivelse af 16. april 1982 til miljøministeriets departement, at forbudet mod landinger på bane 30 i tiden kl. 23.00-6.00 blev taget op til fornyet vurdering. Som begrundelse henvises bl.a. til begivenhederne den 24. og 25. november 1981, der efter ministeriet for offentlige arbejders opfattelse demonstrerede det u hensigtsmæssige i ikke at tillade landinger på bane 30 hele døgnet, hvortil kommer de store ulemper, herunder også af økonomisk art, en omdiriger-

gering af et luftfartøj medfører for selskab og passagerer.

Forelagt ministeriet for offentlige arbejders henvendelse samt supplerende materiale fandt miljøstyrelsen at kunne tiltræde, at den omhandlede bestemmelse vedrørende bane 12-30 blev taget op til fornyet vurdering, idet styrelsen bemærkede, at en ophævelse af natforbuddet alene kunne komme på tale for så vidt angår landinger på bane 30 og kun i tilfælde, hvor hovedbanesystemet på grund af vejrforhold, reparationsarbejder o.lign. ikke kan benyttes.

Miljøministeriets departement meddelte herefter ministeriet for offentlige arbejder, at man var indstillet på, at spørgsmålet blev taget op til overvejelse, idet man anmodede om, at den nærmere udførelse af bestemmelserne blev drøftet med miljøstyrelsen.

De videre forhandlinger med de berørte parter resulterede i en ændring af Notam-Denmark, hvorefter bane 12-30 i tidsrummet 23.00-6.00 er lukket for trafik, idet dog bane 30 kan anvendes til landinger, når a) tværvindskomponenten på præferencebanerne overstiger 15 knob eller b) præferencebanerne ikke er anvendelige på grund af flyhavari, snerydning, arbejder på banen el.lign. De ovenfor nævnte undtagelser for så vidt angår nødsituationer forblev uændrede.

Jeg kan ud over ovennævnte faktiske oplysninger tilføje, at miljøstyrelsen støjmæssigt skønnede, at tilladelse til landing på bane 30 i de ovenfor nævnte - i øvrigt sjældent forekommende - situationer kun ville få en helt marginal betydning for den samlede støjbelastning, ligesom styrelsen i konsekvens heraf var af den opfattelse, at en sådan lempelse ikke udløste krav om miljøgodkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 35.

Det er min opfattelse, at miljømyndighederne i denne sag har levet op til den forpligtelse, der er nedfældet i bemærkningerne til lovforslaget, om, at støjbegrænsende foranstaltninger skal gennemføres i nært samarbejde med luftfartsmyndighederne på baggrund af den nødvendige samfundsmæssige afvejning mellem på den ene side miljøhensyn og på den anden side hensynet til en fortsat forsvarlig afvikling af lufttrafikken til og fra lufthavnen i Kastrup.

Afslutningsvis - og som et direkte svar på det stillede spørgsmål - må jeg selvsagt afvise, at jeg har bemyndiget en person eller en

[Miljøministeren]

flerhed af personer i miljøstyrelsen til at godkende ordninger i strid med de intentioner, folketinget har lagt til grund ved gennemførelsen af udbygningsloven, hvis administration i øvrigt er lagt i hænderne på ministeriet for offentlige arbejder.

Spm. nr. S 260

Til *indenrigsministeren* (12/11 85) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvad vil og kan ministeren gøre for at nedbringe ventetiden for de mennesker, der venter på at få foretaget hjerteoperation?«

Begrundelse

I TV-Avisen den 9. november 1985 blev der bragt et indslag, hvori praktiserende læge Jesper Egerup, Ulfborg, oplyste om tilfælde, hvor patienter, der havde stået på venteliste med henblik på at gennemgå hjerteoperation, var døde, formentlig på grund af den lange ventetid.

Det forekommer spørgeren fuldstændig absurd, hvis det er døden, der skal befri disse patienter for deres smerter og angst, når en operation i tide kunne have reddet dem.

Svar (21/11 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Hjerteoperationer foretages på Århus kommunehospital, Odense sygehus, Ålborg sygehus, Københavns amts sygehus i Gentofte og rigshospitalet.

Efter drøftelse i 1982 med de pågældende amtskommuner om en samordning af den hjertekirurgiske aktivitet anbefalede sundhedsstyrelsen, at der på årsbasis i 1984 og 1985 blev udført sammenlagt henholdsvis 975 og 1.000 hjerteoperationer.

På foranledning af indenrigsministeriet udarbejdede sundhedsstyrelsen i 1984 i samarbejde med de respektive amtskommuner en redegørelse om de daværende og forventede ventelister og ventetider til hjerteoperation, herunder om eventuelle konsekvenser for patienterne heraf.

Redegørelsen konkluderede, at det i 1982 anbefalede aktivitetsniveau fortsat var gældende, at aktivitetsniveauet i 1984 ville blive 800-850 hjerteoperationer, og at niveauet både i 1984 og i 1983 ville blive/har været

for lavt i forhold til det af sundhedsstyrelsen anbefalede - med uhensigtsmæssigt lange ventetider og ventelister til følge.

Indenrigsministeriet henstillede i skrivelse af 16. juli 1984 til de respektive amtskommuner, at der, i det omfang dette ikke allerede var sket, blev taget de fornødne initiativer til en tilrettelæggelse af aktiviteten inden for hjertekirurgien, således at uhensigtsmæssigt lange ventetider kan undgås.

De respektive amtskommuner tilkendegav over for indenrigsministeriet, at de var indstillet på at afsætte de fornødne ressourcer til en forhøjelse af det samlede antal operationer pr. år.

Det er mit håb, at dette initiativ har været med til at nedbringe ventetiden for patienterne.

I løbet af ganske kort tid vil der fra sundhedsstyrelsen fremkomme en opgørelse af aktiviteten på det hjertekirurgiske område. Når denne redegørelse foreligger, vil jeg sammen med sundhedsstyrelsen vurdere de nye tal for aktiviteten.

Spm. nr. S 261

Til *socialministeren* (12/11 85) af:

Thor Pedersen (V):

»Kan ministeren tilslutte sig udtalelsen fra kontorchef Ole Bruun, arbejdstilsynet, om, at det kun er toppen af isbjerget - af det faktiske antal erhvervs sygdomme - der anmeldes til sikringsstyrelsen som erhvervs sygdomme?«

Begrundelse

Denne påstand blev af kontorchefen fremført i TV-Avisen den 10. november 1985 på trods af, at antallet af anmeldelser nu er ca. 10.000 pr. år.

Svar (20/11 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Mit svar må være: nej, jeg kan ikke tilslutte mig udtalelsen. Udtalelsen er i strid med de oplysninger, vi har modtaget fra arbejdstilsynet.

Når jeg mener, at de faktiske skader bliver anmeldt, skyldes det bl.a. et oplæg fra arbejdsministeriet fra 1982, da man planlagde det fælles anmeldesystem for erhvervs- og

[Socialministeren]

domme. Grundlaget for dette oplæg har arbejdstilsynet leveret. Arbejdsministeriet skønnede, at antallet af anmeldelser ved indførelse af et fælles anmeldelsystem ville stige til ca. 10.000 om året. Der blev anslået en stigning i løbet af 1983 fra ca. 5.000 til ca. 7.000. Årsagen til, at så få lidelser dengang blev anmeldt, blev angivet at være manglende opmærksomhed og accept af det gældende anmeldelsystem.

Da anmeldelsystemet har fungeret i praksis siden 1983, da offentligheden – læger, faglige organisationer, skadelidte – gennem medierne er grundigt orienteret om problemerne, og da stigningen faktisk har ligget på linje med det nævnte skøn, forekommer det rimeligt at antage, at det faktiske antal anmeldelser ikke ligger langt fra det faktiske antal erhvervs sygdomme.

Der er ikke nyere undersøgelser, der peger i anden retning, og heller ikke ældre. En artikel i Ugeskrift for Læger fra 1978 viser tilbage til en undersøgelse omtalt i ugeskriftet i 1976. Denne undersøgelse er i en senere kommentar i ugeskriftet betegnet som særdeles begrænset. Undersøgelsens formål var i øvrigt at konstatere eventuel vægning fra skadelidte mod anmeldelser til arbejdstilsynet.

I denne forbindelse vil jeg gerne understrege, at det i relation til spørgsmålet om anmeldelser til sikringsstyrelsen er altafgørende, at alle lidelser, der kan føre til ydelser efter arbejdsskadeforsikringsloven, anmeldes, mens anmeldelsystemet for arbejdstilsynets vedkommende herudover bør føre til, at alle skadelige påvirkninger anmeldes i forebyggelsesøjemed.

Spm. nr. S 262

Til forsvarsministeren (13/11 85) af:

Baadsgaard (S):

»Hvilke planer har ministeren med hensyn til lukning af Randers kaserne, og er ministeren indstillet på at optage forhandling med de kommunale myndigheder, før der eventuelt træffes endelig beslutning om kasernens fremtid?«

Begrundelse

Ifølge Amtsavisen, Randers, har vestre landsdelskommando gennemført analyser af kaserneforholdene i Jylland og på Fyn, og

analysematerialet ligger for tiden til vurdering i forsvarskommandoen. Ifølge general P. B. Krogen er der ikke truffet nogen beslutning, men en beslutning skal ifølge planen træffes inden årets udgang.

For de tjenstgørende og ansatte og for hele byen er det en alvorlig sag, hvis en lukning af kasernen skulle blive aktuel. Der er tale om en arbejdsplads med mange beskæftigede, hvortil kommer, at der altid har været et fortrinligt samarbejde mellem garnisonen og byen og dens befolkning.

Svar (20/11 85):

Forsvarsministeren (Engell):

I aftalen af 29. juni 1984 om forsvarrets ordning i perioden 1985-87, der er indgået mellem socialdemokratiet og regeringspartierne, er det anført, at garnisoneringsændringerne i bl.a. vestre landsdelskommando vil blive besluttet baseret på forslag fra den under forsvarsministeriet nedsatte arbejdsgruppe til vurdering af dette forhold.

Arbejdsgruppens opgave er at udarbejde forslag til den for forsvaret mest rationelle anvendelse af forsvarrets etableringer i Jylland og på Fyn, herunder at stille forslag om nedlæggelse af ikke fornødne etableringer. Arbejdsgruppens forslag skal endvidere omfatte en vurdering af konsekvenserne for berørte lokale samfund. Personelorganisationerne er repræsenteret i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen har endnu ikke afleveret sin redegørelse. Der sigtes mod, at dette sker snarest muligt, og der vil først herefter blive truffet en politisk beslutning, herunder om det videre forhandlingsforløb.

Spm. nr. S 264

Til industriministeren (13/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvorledes vil ministeren sikre, at besætningen på de nye DSB-færger mellem Århus og Kalundborg får en uddannelse i behandling af redningsudstyret i tilfælde af ulykker?«

Begrundelse

Det har vist sig, at statens skibstilsyn har givet DSB lov til at nedskære dæksbesætningen meget drastisk, samt at det tillades re-

[Tommy Dinesen]

staurationsmedlemmerne at udføre arbejde, som dæksbesætningen er uddannet til.

Man må derfor gå ud fra som en selvfølge, at der forefindes et vist antal restaurationsmedlemmer, der har gennemgået et kursus eller lignende.

Her tænkes ikke på dage med få biler og passagerer, men på dage, hvor der kan være op til 2.000 passagerer om bord.

Svar (21/11 85):

Industriministeren (Stetter):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at kompetencen til at foretage besætningsfastsættelser og herunder stille krav om forudgående kursusdeltagelse ligger hos skibstilsynet, hvis afgørelser kan indbringes for besætningsnævnet.

Til belysning af spørgsmålet har jeg imidlertid indhentet nogle oplysninger fra skibstilsynet og direktoratet for søfartsuddannelsen.

M/S »Peder Paars«, den nye DSB-færgе mellem Kalundborg og Århus, er udrustet med et evakueringsystem af en helt nyudviklet type (redningsslidsker). Betjeningen af dette nye system indgår endnu ikke i den almindelige søfartsuddannelse. Skibstilsynet har i sin besætningsfastsættelse for skibet fastsat, at samtlige medlemmer af driftsbesætningen samt de medlemmer af sikkerhedsbesætningen, som i henhold til de godkendte regler er udtaget til slidskebesætning, uanset deres forudgående uddannelse skal have gennemgået et særligt kursus i evakueringsystemets betjening.

Direktoratet for søfartsuddannelsen har til opfyldelse af dette krav godkendt et internt kursus (slidskebetjeningskursus) for alle, som indgår i sikkerhedsbesætningerne på ruten. Dette kursus har en varighed på 12 timer, hvoraf 8 timer afholdes i land, bl.a. ved en transportabel træningsslidske, og 4 timer om bord i skibet. Formålet med kursus er at orientere om og indøve praktiske opgaver for medlemmer af slidskebetjeningsbesætningerne.

Endvidere skal samtlige personer, der indgår i sikkerhedsbesætningen, og som ikke har en forudgående søfartsuddannelse, have gennemgået et af direktoratet for søfartsuddannelsen godkendt elementært sikkerhedskursus, som har til formål at orientere om betje-

ningen af skibets alarmeringssystemer, evakueringsveje og sikkerhedsudrustning.

Spm. nr. S 265

Til finansministeren (14/11 85) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvor mange arbejdspladser mener ministeren der skal oprettes i den offentlige sektor, når arbejdstidsforkortelsen på en time træder i kraft?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen mener centralorganisationen for tjenestemænd, at der skal oprettes ca. 10.000 nye stillinger i den offentlige sektor, når vi får arbejdstidsforkortelsen. På denne baggrund har offentligheden krav på at få at vide, hvad regeringen mener om dette problem.

Svar (20/11 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Som opfølgning af forliget fra foråret 1985 om fornyelse af overenskomsterne på arbejdsmarkedet har der gennem nogle måneder i finansministeriet været arbejdet med spørgsmålet om personalemæssig kompensation for arbejdstidsnedsættelsen. Arbejdet er endnu ikke afsluttet, og den praktiske procedure med udmelding til ministerierne, efterfølgende drøftelser og endelig beslutning om kompensationens størrelse vil derfor først være tilendebragt engang i februar 1986 med fastlæggelsen af udgiftsrammer og personalelofter.

I overensstemmelse med den forligstekst, der blev udarbejdet i foråret 1985 i forbindelse med fornyelsen af overenskomsterne på arbejdsmarkedet, vil alle rammer for FFL 1987 – herunder personalelofterne – blive fastlagt ud fra forudsatte forbedringer af produktiviteten i den statslige sektor; men også hensynet til delighedsproblemer, døgn- og vagttjenesteordninger m.v. vil indgå i overvejelserne.

Jeg vil derfor først senere kunne oplyse om konsekvenserne af arbejdstidsforkortelsen.

Spm. nr. S 268

Til socialministeren (14/11 85) af:

Agerschou (SF):

»Vil ministeren hæve det i § 52 i lov om arbejdsskadeforsikring omtalte administrationsbidrag fra forsikringsselskaber m.v. og benytte provenuet til at nedbringe sagsbehandlingstiden for arbejdsskadesager ved ansættelse af mere personale i sikringsstyrelsen?«

Begrundelse

Ifølge § 52 i lov om arbejdsskadeforsikring skal de godkendte forsikringsselskaber, forsikringsforbundene og de kommuner, der efter § 41 ikke har tegnet forsikring efter loven, yde et årligt bidrag til dækning af udgifterne ved sikringsstyrelsens og den sociale ankestyrelses administration af arbejdsskadeforsikringsloven. Af en artikel i tidsskriftet Samvirke nr. 9 fra september 1985 fremgik det, at diverse forsikringsselskaber alene i tiårsperioden 1974-83 under ét skulle have trukket et milliardbeløb ud af arbejdsskadeforsikringsordningen. Der skulle altså være rigelig økonomisk basis for at hæve det omtalte administrationsbidrag med et mindre millionbeløb og benytte provenuet til at nedbringe sagsbehandlingstiden for arbejdsskader ved at ansætte mere personale i sikringsstyrelsen.

Svar (20/11 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Der henvises i begrundelsen for spørgsmålet til en artikel i tidsskriftet Samvirke, der bl.a. omhandler forsikringsselskabernes egne administrationsudgifter. I den forbindelse kan jeg oplyse, at jeg den 27. september i år har bedt sikringsstyrelsen om at iværksætte en undersøgelse af dette og andre forhold vedrørende selskabernes økonomi på arbejdsskadeområdet. Styrelsen er i kontakt med selskaberne, og der vil desuden i slutningen af denne måned blive afholdt møde i kontaktudvalget mellem selskaberne og styrelsen med henblik på afklaring af de nævnte problemer.

For så vidt angår spørgsmålet om ansættelse af mere personale i sikringsstyrelsen i takt med en forhøjelse af forsikringsselskabernes bidrag til dækning af statens administration af arbejdsskadeområdet kan jeg anføre, at et provenu ikke kan overføres direkte

fra selskaberne til sikringsstyrelsen. Udgifter til personaleudvidelse og administration i øvrigt må bevilges på finansloven, og herefter foretages en fordeling af udgifterne ved sikringsstyrelsens administration, således at den del, der vedrører arbejdsskadeområdet, og som kan henføres til forsikringsselskaberne, opkræves hos selskaberne.

Ønsket er at nedbringe sagsbehandlingstiden i arbejdsskadesager, men midlet er ikke nødvendigvis øgede personaleressourcer. Ventetiden skyldes ikke sjældent forhold, som er helt uafhængige af bemandingen. Der er sket en væsentlig nedsættelse af ekspeditionstiden i et stort antal sager ved omlægning af procedurer i sikringsstyrelsen.

På dette område venter jeg fortsat forbedringer. Jeg har netop som et led i regeringens almindelige moderniseringsbestrebelse nedsat et udvalg, der skal gennemgå sikringsstyrelsens samlede administration. For arbejdsskadeafdelingens vedkommende bliver der tale om en analyse af produktiviteten set i sammenhæng med den stadige vækst af anmeldelser af arbejdsskadesager. Der vil blive foretaget en vurdering af de forbedringer, der er mulige ved anvendelse af teknologi, automatisering, andre forbedringer i sagsbehandlingen og eventuelt ændret fordeling af ressourcer. Forbedringerne skal ikke afvente afgivelse af rapport fra udvalget, men iværksættes løbende.

Der vil imidlertid fortsat være forskrifter i loven og hensyn til den bedst mulige undersøgelse af enhver sag, der kan føre til en sagsbehandlingstid, som den skadelidte føler som en lang ventetid.

Spm. nr. S 270

Til *energiministeren* (14/11 85) af:

Riishøj (SF):

»Hvilken dokumentation kan ministeren fremskaffe vedrørende påstandene fra El-sams side om, at boykotten mod de sydafrikanske kul fra SiDs side vil påføre forbrugerne ekstraomkostninger på ca. 10 mill. kr., og hvilke kommentarer har ministeren til de oplysninger om ekstraudgifterne, der gives fra El-sams side?«

Begrundelse

[Riishøj]

I forsøgene på at forhindre stop for kulimport fra Sydafrika fremfører elværkerne (Elsam), at en boykot vil påføre forbrugerne meget store ekstraomkostninger. I morgenradionavisen torsdag den 14. november 1985 blev det sagt, at de ekstra lageromkostninger på grund af SiDs boykot vil påføre forbrugerne omkostninger på ca. 10 mill. kr.

Gennem spørgsmålet ønskes, at ministeren fremskaffer nærmere oplysninger til dokumentation for dette tal, ligesom der ønskes en vurdering fra ministeren af holdbarheden af det anførte tal på 10 mill. kr.

Svar (18/11 85):

Energiministeren (Enggaard):

Jeg har i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet indhentet oplysninger fra Elsam, til hvilke jeg kan henholde mig. Selskabet har efter det oplyste tre kulladninger undervejs fra Sydafrika. De tre ladninger fragtes af Elsams egne to skibe samt et chartret skib. Skibene forventes at anløbe dansk havn henholdsvis 20. november, 24. november og 1. december.

Når de sydafrikanske kullaster var losset i dansk havn, skulle Elsams egne to skibe efter de foreliggende planer fortsætte transporten af kul til Elsam fra oversøiske destinationer.

På grund af SiDs boykot af sydafrikanske varer, som ifølge dagspressen forventes at løbe i perioden fra 18. november 1985 til 31. januar 1986, må skibene ankres op, når de anløber dansk havn. Elsam må derfor chartre skibe til udførelse af de befragtningsopgaver, som selskabets egne skibe skulle have udført.

Omkostningerne hertil beløber sig efter det oplyste til ca. 100.000 kr. om dagen, og Elsams egne skibe havde efter de fastlagte planer opgaver i henholdsvis 70 og 50 dage, dvs. i alt 120 dage. Dette medfører øgede omkostninger for Elsam på over 10 mill. kr.

Spm. nr. S 271

Til statsministeren (14/11 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Mener statsministeren med baggrund i de forventede tal for Danmarks underskud over for udlandet, at der er råd til en fast forbindelse over Store Bælt med den forøgelse af privatbilismen og energiforbruget, som økonomien for en fast forbindelse hviler på?«

Begrundelse

Ministeren udtalte i udsendelsen Ugens gæst i TV, at der sikkert på et tidspunkt, hvis privatforbruget stiger, vil komme indgreb over for privatforbruget.

Det vil nok være af interesse at få oplyst, om det er på madvarer og daglige fornødenheder, der vil komme indgreb, eller regeringen vil friholde privatbilismen og benzinforbruget.

Netop en fast forbindelse over Store Bælt vil betyde en meget stor forøgelse af biltrafikken. Der regnes med en forøgelse på op til 30 pct. med afsmittende virkning ved køb af flere biler samt øget benzin- og olieforbrug.

Svar (18/11 85):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det vil som bekendt være mindst 7 år, inden en Storebæltsbro kan stå færdig. I alle tilfælde kommer en eventuel forøgelse af valutaforbruget først om 7 år, hvor betalingsbalancen ikke længere vil være et problem, såfremt den nuværende politik videreføres.

I de første år vil vedtagelsen af Storebæltsbroen med samtidig opgivelse af omlægning af færgedriften i øvrigt give mindre valutaforbrug.

Spm. nr. S 272

Til indenrigsministeren (14/11 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Med hvilken begrundelse har sundhedsstyrelsen anbefalet fortsat brug af isotopafløb på betingelse af, at koncentrationen af radioaktive stoffer ved udledning til offentlig kloak ikke overstiger 100 Bq/ml; hvorledes vil og kan man i øvrigt sikre overholdelsen af denne grænse i praksis; og mener ministeren, at sundhedsstyrelsens anbefaling med en grænse på 100 Bq/ml er arbejdsmiljø- og miljøpolitisk forsvarlig?«

Begrundelse

Sundhedsstyrelsen har med sin anbefaling tilladt, at der fortsat er en vis mængde radioaktivitet i kloakkerne. Ved fortyndingen til 100 Bq/ml sikres blot, at der i en given mængde vand højst forekommer et givet antal hændelser (pr. tidsenhed). Men udledning

[Elisabeth Bruun Olesen]

gen af det radioaktive affald vil have en helt tilfældig karakter. Og det må betragtes som helt uforsvarligt at basere overholdelsen af grænsen på en gennemsnitlig spildevandsudledning på sygehusene. Det vil sige, at der i perioder vil være store mængder radioaktivitet i kloakkerne, og at kloakarbejdernes liv og helbred sættes på spil.

Svar (21/11 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg er bekendt med, at spørgeren, samme dag dette spørgsmål er stillet, har stillet et enslydende spørgsmål til miljøministeren, under hvis område spørgsmålet hører. Jeg skal derfor henvise spørgeren til besvarelsen af spørgsmål nr. S 274.

Spm. nr. S 273

Til *arbejdsministeren* (14/11 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Er det i overensstemmelse med regeringens arbejdsmiljø- og miljøpolitiske linje, at sundhedsstyrelsen i sit senest udarbejdede udkast til vejledning om radioaktive stoffer fortsat tillader en praksis med udledning af radioaktivt materiale direkte i kloaksystemet til skade for kloakarbejdernes helbred samt miljøet?«

Begrundelse

Det radioaktive stof skal, før det hældes i afløbet, fortyndes til en koncentration på under 100 Bq/ml. Men ifølge ICRP-publikation nr. 26 af juni 1980 kan der ikke fastsættes en nedre tærskeldosis for radioaktiv stråling, som sikrer imod senskader (kræft og arveskadede børn).

På grund af de radioaktive stoffer i kloakkerne vil kloakarbejderne som en konsekvens være udsat for en øget risiko for senskader i sammenligning med den øvrige befolkning. Men hertil kommer, at netop kloakarbejderne i forvejen arbejder under arbejdsmiljøforhold, som er mildest talt meget hårdt belastede af f.eks. giftige dampe, gasser, skadelige mikroorganismer, smittefare etc. Hvad en samtidig sundhedsskadelig påvirkning af så mange farlige stoffer i øvrigt kan forårsage, er ukendt. Men man kan have sine meget bange anelser.

Svar (22/11 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

I arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 323 af 7. juli 1983 om arbejdets udførelse § 15 fastsættes, at unødigt påvirkning fra stråling skal undgås, at påvirkningen fra stråling under arbejdet derfor skal holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og at fastsatte strålingsnormer skal overholdes.

I en indhentet udtalelse meddeler direktoratet for arbejdstilsynet som sin opfattelse, at denne bestemmelse overholdes ved den gældende praksis på området.

Tilsynet med radioaktive stoffer administreres i henhold til arbejdsministeriets cirkulære af 26. november 1964 om samarbejde mellem sundhedsstyrelsen og arbejdstilsynet. Dette indebærer, at tilsynsvirksomheden udføres af statens institut for strålehygiejne (SIS) i samarbejde med arbejdstilsynet. I praksis foretages det egentlige tilsyn af statens institut for strålehygiejne.

Direktoratet oplyser yderligere, at det i februar 1985 foretog et rundspørge til samtlige arbejdstilsynskredse om radioaktivt spildevand i kloakkerne. Af svarene fremgik, at kredsene ikke har fået henvendelser herom eller i øvrigt konstateret problemer.

Direktoratet har desuden modtaget oplysninger om initiativer taget af SIS i form af målinger, kortlægning af afløb med radioaktivt spildevand m.v.

På den baggrund har direktoratet konkluderet, at kloakarbejdernes arbejdsmiljø i denne sag varetages af SIS i en sådan grad, at yderligere initiativer fra arbejdstilsynets side ikke er nødvendige på nuværende tidspunkt.

Jeg kan henholde mig hertil.

Med hensyn til arbejdsmiljøet ved kloakarbejdet, herunder giftige dampe, gasser, skadelige mikroorganismer og smittefare, tager arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 473 af 7. oktober 1983 om kloakarbejde sigte på at imødegå disse risici.

For så vidt angår sundhedsstyrelsens udkast til vejledning om radioaktive stoffer henvises til redegørelsen fra statens institut for strålehygiejne, som indgår i miljøministerens svar på dette spørgsmål.

Spm. nr. S 302

Til *undervisningsministeren* (15/11 85) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder private skoler i København, på Frederiksberg og i resten af landet har for at benytte amtscentralerne og landscentralen for undervisningsmidler?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet på baggrund af en henvendelse fra en privat skole.

Der henvises i øvrigt til lov nr. 419 af 13. juni 1973 om en landscentral for undervisningsmidler og lov nr. 239 af 12. juni 1975 om amtscentraler for undervisningsmidler.

Svar (22/11 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Landscentralen for undervisningsmidler og amtscentralerne betjener foruden folkeskolen også fritidsundervisningen, de private skoler og uddannelserne på de gymnasiale alderstrin.

Københavns og Frederiksberg kommuner falder uden for den amtskommunale opdeling, men skolebibliotekscentralerne i de to kommuner betjener også de private skoler, dog bortset fra en kørselsordning.

I øvrigt er de private skolers organisationer medlemmer af amtscentralernes og landscentralens repræsentantskaber og vil herigennem kunne påklage eventuel manglende service over for de private skoler.

Spm. nr. S 315

Til *ministeren for Grønland* (18/11 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil staten sikre, at der efter den 1. januar 1987 i bloktilskudsordningen til de grønlandske kommuner og hjemmestyret tages særligt hensyn til, at statens ejendomme i Grønland er dårligt vedligeholdt og har mange funktionsfejl?«

Begrundelse

Det er i Grønland åbenlyst, at statens ejendomme er så dårligt vedligeholdt, at de må anses for nedslidte. Det drejer sig især om byggeriet fra 1960'erne, hvor man i Grønland som følge af generelle politiske beslut-

ninger ønskede en udvikling, som svarede til den danske/europæiske, hvor man koncentrerede udviklingen i »åbentvandsbyer« på vestkysten, hvilket har medført mange mindre bysamfunds (bygders) nedlæggelse, også fordi befolkningen, især de unge, ønskede (og ønsker) at flytte til »storbyen« med langt flere muligheder.

Der blev i disse byer efter gældende byggeskik bygget en række bebyggelser i Grønland magen til nybyggerierne i Danmark i den periode. Bagefter har man erkendt, at det nok var en fejltagelse i lighed med i Danmark, og man begynder nu på samme måde at interessere sig for disse bebyggelsers samlede miljø.

Statens bevillinger gennem de seneste år, bortset fra i år, har været for små, så en tilfredsstillende vedligeholdelse ikke er gennemført. »Bortset fra i år« skal forstås sådan, at bevillingen er rimeligere ud fra en gennemsnitsbetragtning.

Spørgsmålet er, hvordan staten efter boligsektorens overgang pr. 1. januar 1987 vil sikre et tilstrækkeligt bloktilskud, så boligsektoren f.eks. over en 5-årig periode kan komme op på et rimeligt niveau. Det skal bemærkes, at statens udlejningsejendomme gennem årene har givet et ganske betydeligt underskud, men staten har som erklæret målsætning at få balance mellem indtægter og udgifter inden for boligsektoren.

Svar (22/11 85):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

I overensstemmelse med hidtidig praksis ved overdragelsen af statsområder til hjemmestyret vil statens budgetterede nettoudgifter til boligområdet blive indregnet i bloktilskuddet, når hjemmestyret overtager området. Der vil ikke i denne forbindelse kunne ydes et ekstraordinært beløb til vedligeholdelse.

Som nævnt i begrundelsen for spørgsmålet er vedligeholdelsesbevillingen for 1985 blevet forhøjet i forhold til tidligere, og det kan tilføjes, at bevillingen for 1986 er yderligere forhøjet. Fra 1984 til 1986 er der tale om en stigning på ca. 20 pct. målt i faste priser. Stigningen er finansieret af husleje-forhøjelser.

En forbedring af vedligeholdelsesstandarden vil også kunne opnås, dersom man gen-

[Ministeren for Grønland]

nemfører en ordning, hvorefter lejerne overtager den indvendige vedligeholdelse og der oprettes en vedligeholdelseskonto for den enkelte lejlighed. Der er principiel tilslutning til en sådan reform fra hjemmestyret og De grønlandske kommuners Landsforening, men man har fra grønlandsk side ønsket den ud-sat indtil videre på grund af de administrative konsekvenser.

I 1986 vil der være 110 kr. pr. m² til rådighed til bygningsvedligeholdelse. Om dette beløb over en årrække vil give en tilfredsstillende vedligeholdelse, er vanskeligt at bedømme, men dersom hjemmestyret/kommunerne vil anvende større beløb, må merudgiften finansieres ved huslejeforhøjelser, ved beskatning eller ved omprioritering af anvendelsen af bloktilskuddet, der efter overdragelsen af KGH, GTO og boligområdet vil udgøre ca. 80 pct. af ministeriets bevillinger vedrørende Grønland.

Bortfaldne spørgsmål:

Spm. nr. S 330

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 330, der var stillet af Leif Hermann (SF) til statsministeren, den 27. november 1985 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til statsministeren (21/11 85) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil statsministeren afskedige tre navngivne ministre, således som det er tilrådet af det radikale venstres næstformand den 21. november 1985?«

Begrundelse

Det radikale venstre befinder sig fortsat i folketinget i en absolut central position som en nødvendig del af regeringens parlamentariske grundlag. Partiets folketingsgruppe har såvel i mange enkeltsager som i spørgsmål af mere generel art ydet regeringen væsentlig og værdifuld bistand. Da statsministeren har meddelt offentligheden, at regeringen agter at videreføre sin politik og ikke vil lade sig forlede til at udskrive folketingsvalg, må det være af største interesse for folketinget og

offentligheden at få oplyst, hvorvidt statsministeren nu vil give det radikale venstre denne beskedne indrømmelse.

Spm. nr. S 283

Formanden:

Det er endvidere meddelt mig, at spørgsmål nr. S 283, der var stillet af Thor Pedersen (V) til socialministeren, den 27. november 1985 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til socialministeren (14/11 85) af:

Thor Pedersen (V):

»Finder ministeren, at den udvikling, der i de seneste år har kunnet konstateres i forholdet mellem førtidspension og efterløn, er rimelig?«

Begrundelse

I næsten hele den nuværende regerings tid har niveauet for efterlønnen været fastfrosset, mens de sociale pensioner fortsat er blevet reguleret og dermed har været stigende.

Der er herved sket en forskydning i forholdet mellem efterlønnen og førtidspensionen, selv om begge ordninger i et vist omfang dækker den samme aldersgruppe. Det må derfor være væsentligt at få belyst, om ministeren finder denne udvikling rigtig og hensigtsmæssig.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af yderligere foranstaltninger mod Sydafrika og om støtte til ofrene for Sydafrikas apartheidpolitik.

(Fræmsat 22/11 85).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 3-5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 1: